

PEUGEOT

tillverkar dubbelt så många bilar
som Volvo och Saab tillsammans.

PEUGEOT 205
Peugeot presenterar nu 1100 cc motorer i 3 och 4 dörars modeller.
PEUGEOT 404
Fyra dörars motorer i 1600 cc och 1700 cc. Peugeot 404 i kombi, sedan och station wagon.
PEUGEOT 504
Fyra dörars motorer i 1600 cc och 1700 cc. Peugeot 504 i kombi, sedan och station wagon.
PEUGEOT 604
Fyra dörars motorer i 1600 cc och 1700 cc. Peugeot 604 i kombi, sedan och station wagon.

Peugeot är de stora möjligheternas bilmarke. Vi bygger bilar för alla behov. Små, mellanstora och stora bilar, personbilar och transportbilar. Framhjuldrivna och bakhjuldrivna bilar. Sedan- och kombi-bilar. Bensin eller dieseldrivna. Vi har fler serviceverkstäder än det finns städer i Sverige och vi kan erbjuda alla former av leasing eller köp.

Kontakta någon av våra 90 återförsäljare i landet så får du veta mer om Peugeot.

PEUGEOT MAZDA och TALBOT *Bossons* Helsingborgsvägen Hässleholm Tel 142 70

Trängare

Carl Anderson's
Hässelgatan - Vallgatan

är

Modehuset
för hela familjen

Hässleholm — Tel. 0451/843 00 Herr
843 01 Dam

GÖINGE BIL

BUTIKEN

använd

Du
också!

- * KONTAUTOMAT med VOLVOKORT
- * SEDELAUTOMAT, även 100-
- * SJÄLVBETJÄNING betala i kassan
- * DIESEL, säs- betjäning dag, sebjena/omat natt

Butiken för BIL OCH FRITID -
Biltillbehör - Cyklar - Kläder - Reservdelar - Verktyg

Behöver Du hjälp med någon service eller reparation så vet
att hos oss får Du fasta verkstadspriser - före reparationen!

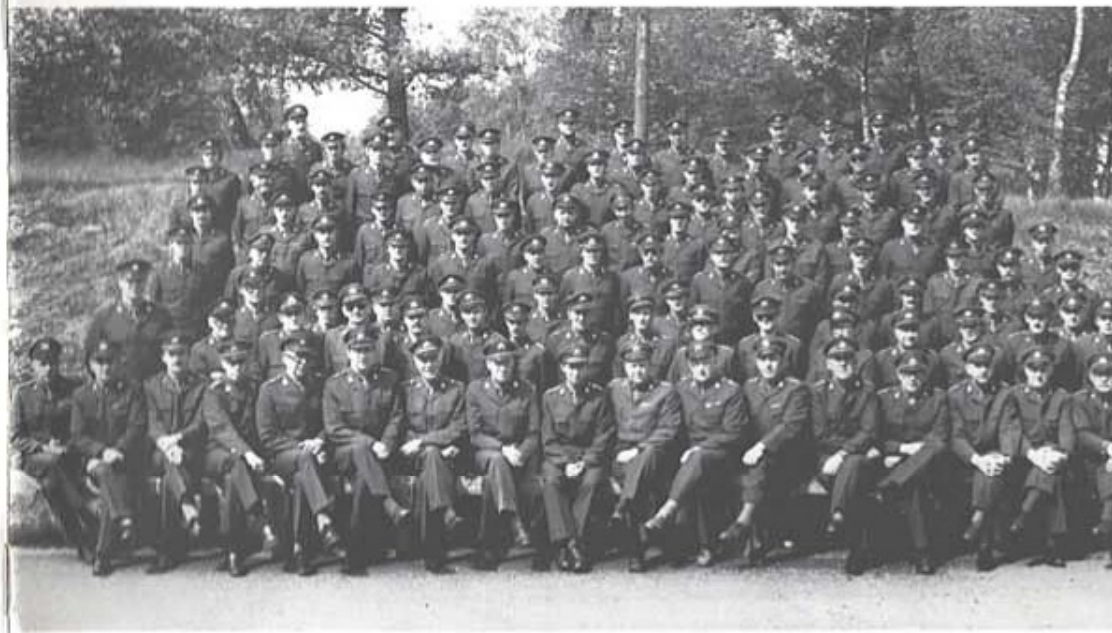
har alltid däck
som passar.

NR 2 - 1983 ÅRGÅNG 41
Oktober 1983

Snapphanen

TIDNING FÖR SKANSKA TRÄNGREGEMENTET OCH DESS KAMRATFÖRENING

Till ny chef för Skånska trängregementet har fr o m 1983-10-01 utnämnts överste Göran Wetterlundh.

Överste Wetterlundh är född 1935-01-30. Studentexamen 1954 i Malmö och officer vid T 4 1957. Elev vid Militärhögskolan 1966-68. Tjänstgjorde därefter vid arméstabens taktikavdelning och taktiklärare vid Militärhögskolan. Åren 1975-77 var han chef för arméstabens trängavdelning. Trupptjänst vid T 4 som chef för grundutbildningsbataljonen 1977-80. Chef för FN-bataljon i Sinai 1978/79. Genomgick Försvarshögskolan 1980. Överste i generalstabskåren 1980-10-01 och chef för utbildnings- och produktionsplaneringsavdelningen vid arméstaben.

Vi önskar överste Göran Wetterlundh välkommen åter till regementet och chefskapet över Skånska trängregementet samt ordförande i dess kamratförening.

Nye regementschefen har ordet

Denna tidning riktar sig i första hand till Kamratföreningens medlemmar. Då jag som ny regementschef och ordförande i Kamratföreningen för första gången nu skall ta till orda så vänder jag mig till alla som på ett eller annat sätt håller en levande och aktiv kontakt med sitt gamla regemente. Genom Er bevaras traditioner och framtiden kan byggas med hjälp av Er erfarenhet.

Jag kan med tillfredsställelse konstatera att vår kamratförening fungerar på ett aktivt och intresseväckande sätt.

Vi står nu inför många skiftande uppgifter. Min företrädare, överste Rune Morell har tidigare i denna tidning redovisat de konsekvenser som en flyttning av T 4 till P 2 område får. Jag delar i allt väsentligt de synpunkter som därvid framförts. Nu när beslutet har fattats gäller det för oss att med skärpa och kraft verka för att T 4 får goda utbildningsbetingelser och arbetsförhållande på P 2 nuvarande område. Vi inriktar oss på att fr o m sommaren 1986 vara på det nya området. Jag kommer att i ett senare nummer återkomma och då redovisa mera detaljer om vår nya arbetsmiljö.

Som Ni alla säkert vet, är förändringarna inom arméns fredsorganisation betingade av den allt kärvare ekonomiska situationen. För att kunna upprätthålla vår krigsorganisation, bli genom anskaffning av modern materiel, måste kostnaderna för fredsdriften reduceras kraftigt. 1982 års försvarsbeslut är nu redan nagat i kanten och ytterligare reduceringar väntas. Jag bedömer det dock som mindre sannolikt att T 4 då skall drabbas. För underhållsorganisationen i södra Sverige har vårt regemente en helt avgörande roll även i en kärvare framtid.

Reduceringarna inom försvaret ter sig naturligtvis mycket allvarliga. Läget runt om i världen är allt annat än lugnt. Tönen mellan stormakterna tyder varken på försoning eller kompromissvilja. För oss gäller det att trots begränsade resurser ge försvaret ett sådant innehåll att vår förmåga och vilja att försvara vårt land är och förblir trovärdig.

Fredsörelserna runt om i världen växer och blir mer och mer aktiva. Ingen kan, inte minst i diktaturländerna förneka deras mål och ideal. På många håll växer också kravet på frihet. För oss är friheten värd att försvaras. I den allmänna debatten har vårt försvars roll som fredsbevarande oftast kommit bort. Ni som tillhör T 4 Kamratförening kan genom er kunskap bidra till en positiv försvarsupplysning, allt i syfte att vi även i framtiden får leva i fred och frihet.

Göran Wetterlundh

Sekreterarens spalt

(Överstelöjtnant Arne Peterson)

Regementets Dag 1983-05-07 startade som vanligt med skyttetävlingen mellan lag ur grundutbildningsbataljonen och kamratföreningen. Segrare blev grundutbildningsbataljonens lag. Disponent Philip Kjellin hade som vanligt skänkt priserna till de båda lagen.

I samband med avläggningen till regementschefen på kaserngården hade 1938 års volontärer, som firade 45-årsjubileum, ställt upp under kamratföreningens fana.

Efter föreläsningarna slut på kaserngården vidtog årsmötet. Styrelsens m m sammansättning framgår bredvid.

Efter årsmötets slut vidtog kamratmiddagen där även de jubilerande volontärerna deltog. Kamratföreningens gäster vid middagen var chefen för Sjöllandske Tränregiment, åtföljd av en officer ur regementet, makor och ordföranden och sekreteraren i dess kamratförening, med makor.

1983-09-10 ägde kamratföreningens Höstträff med åtföljande höstmöte rum. Efter samling på T 4 kaserngård förflyttades deltagarna - ca 60 personer, med buss till Wendes artilleriregemente (A 3) i Norra Åsum (utanför Kristianstad).

STYRELSE

Ordförande
Vice ordförande
Sekreterare
Kassör
Övriga ledamöter

Överste Rune Morell¹⁾
Major Claes Florén
Överstelöjtnant Arne Peterson
Kapten Yngve Löfgren
Major Peter Alf
Major Gunnar Hanell
Kommunalrådet Arvid Jönsson
Förrådsman Bror Karlsson
Disponent Philip Kjellin
Kamrer Berndt Medin
Ingenjör Karl-Gösta Nilsson
Tekniker Sture Olsson

VERKSTÄLLANDE UTSKOTT

Ordföranden, överste Rune Morell¹⁾
Vice ordföranden, major Claes Florén
Sekreteraren, överstelöjtnant Arne Peterson

FANFÖRARE

FÖRENINGENS REPRESEN-
TANTER I T4 MUSEINÄMND
REDAKTION TIDNINGEN
SNAPPHANEN
Redaktör och ansvarig
utgivare
Ekonomi- och annonschef

Kassören, kapten Yngve Löfgren
Disponent Philip Kjellin
Kamrer Berndt Medin
Förrådsman Bror Karlsson
Disponent Philip Kjellin
Major Peter Alf

Överstelöjtnant Arne Peterson
Kapten Yngve Löfgren

¹⁾Fr o m 1983-10-01

Överste Göran Wetterlundh

Årsavgiften i T 4 kamratförening är 25:- kr.

Årsavgiften erläggs budgetsårsvis (=1983-07-01-1984-06-30)

Du som ännu icke har erlagt medlemsavgiften för 1983/84 har fått en påminnelse i detta nummer av Snapphanen.

Gå till posten redan idag!

Var god uppge personnummer! Glöm inte för- och efternamn.

GLÖM EJ ADRESSANMÄLAN VID FLYTTNING:

(Ungefär 15 medlemmar per år flyttar utan att anmäla ny adress!)

Följande kamratföreningsmedlemmar (fr o m 70 år och uppåt)

har bemarkelsedag under år 1984.

Gert Holmgren, Hässleholm	70 år	1984-02-14
Lennart Svensson, Solna	70	02-15
Gustaf Almstig, Malmö	80	03-07
Börje Ellerström, Lund	70	03-21
Sture Björk, Odåkra	70	05-27
Sten Olsson, Vinslöv	70	05-29
Harry Ahlfors, Malmö	70	08-10
Gunnar Palm, Svalöv	70	09-01
Fred Ingemansson, Stoby	85	09-02
Arne Larsson, Hässleholm	70	10-17
Sixten Kåbjer, Hässleholm	70	10-25
Erik Jönsson, Hässleholm	80	12-17
Kamratföreningens äldsta medlemmar:		
Olof Nilsson, Svedala	93 år	1984-07-23
Arvid Svensson, Sösdala	93	10-18

T 4 90-årsjubileum firas vid

Regementets Dag lördagen 1984-04-28. I samband med Regementets Dag äger kamratlunchen och årsmötet rum.
Reservera dagen redan nu!

Kamratföreningsmedlem

Tag aktiv del i föreningens arbete – besök kamratföreningens träffar vår och höst.

Publiktbild från Regementets Dag 1983-05-07. Längst fram syns Kamratföreningens danska gäster m fl.

Inbjudan till förevisning av grupperad underhållsbataljon vid T4

Regementet genomför den årligen återkommande förevisningen av grupperad underhållsbataljon i vecka 407.

Kamratföreningens medlemmar inbjuds härmed att åse denna förevisningen onsdagen 1984-02-15 mellan kl 0930-1430.

Lunch kan erhållas i militärrestaurangen.

Anmälan till sekreteraren senast 1984-02-03 (0451-140 50, ankn 143)

Välkomna!

Regementets omlokalisering

(Överstelöjnant Bengt Ekström)

Riksdagen fattade 1982-06-04 beslut om att vårt regemente skall lämna nuvarande etablissement och samlokaliseras med P2.

Bakgrunden till beslutet är bl a att spara pengar från fredsorganisationen till gagn för krigsorganisationen, främst ett ökat inköp av krigsmateriel. Ett annat skäl för att minska fredsorganisationen är att årsklasserna under 90-talets mitt kommer att omfatta endast ca 41 000 värnpliktiga, jämfört med dagens ca 47 000.

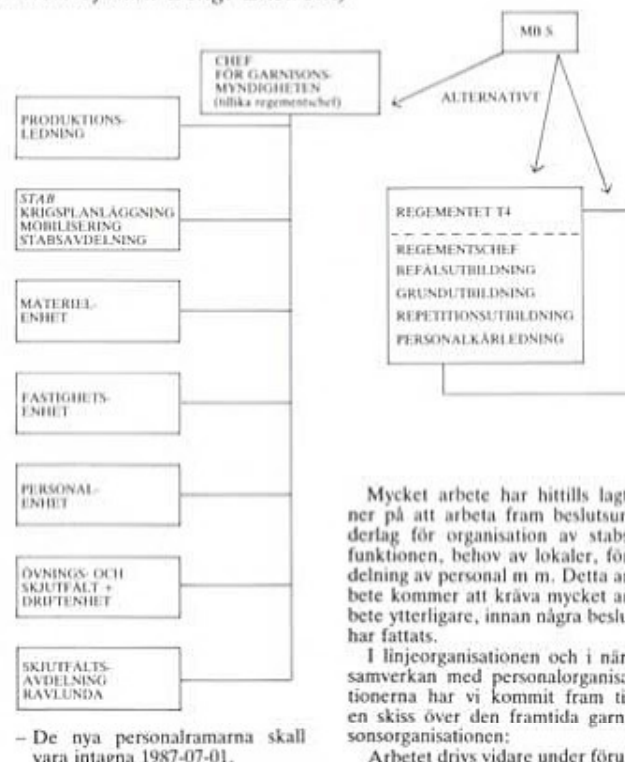
Riksdagsbeslutet var inte ensidigt inriktat mot Hässleholm. Beslut fattades också om förändringar i Kristianstad, Skövde, Linköping m fl garnisoner, indragning av T 1 och A 6, flyttning av T 2 m m.

Under perioden 1982-1992 skall rationaliseringar och avvecklingar inom fredsorganisationen ge besparingar på 7 900 mkr. Personalminskningen är under denna tid 6 000 tjänster, vilket innebär en genomsnittlig årlig personalminskning om 1,4 % inom försvarsmakten.

I sak innebär beslutet för regementet:

– P 2 och T 4 stabsfunktioner samordnas i en gemensam stab. Detta görs 1985-07-01.

– T 4 flyttar ut till P 2 område sommaren 1986.

Mycket arbete har hittills lagts ner på att arbeta fram beslutsunderlag för organisation av stabsfunktionen, behov av lokaler, fördelning av personal m m. Detta arbete kommer att kräva mycket arbete ytterligare, innan några beslut har fattats.

I linjeorganisationen och i nära samverkan med personalorganisationerna har vi kommit fram till en skiss över den framtida garnisonsorganisationen:

Arbetet drivs vidare under förut-

Välkommen
Du också
till

Electrolux
HÄSSLEHOLM

Harald Johansson AB

Östergatan 17, HÄSSLEHOLM. Telefon 0451/802 60 802 66

MED EGET RESERVDELSSLAGER OCH EGEN SERVICEÄVDELNING

sättningen att handlingsfrihet skall finnas för antingen en- eller tvåmyndighetslösning.

Följande uppgifter i stort avses lösas av de olika enheterna:

Produktionsledningen:
Samordnad planering för garnisonsledningen och de båda regementenas produktion, rationaliseringsplanering, årsredovisning.

Staben:
Krigsplanläggning, mobiliseringsplanläggning, underrättelse- och säkerhetstjänst, sambandstjänst, expeditionstjänst, skriv-, bud- och reprocentral, dagbefälstjänst.

Personalenheten:
Anställning av personal, bemaningsplanering, beställning, fördelning och krigsplacering av värnpliktig personal, personalvård,

rättsvård, hälso- och sjukvårdstjänst, arbetsrätts- och arbetsmiljöfrågor, förhandlingar, förslagsverksamhet, nämndverksamhet, arbetsstids- och avlösningsfrågor.

Materielenheten, fastighetsenheten och övnings- och skjutfältsavdelningen med drift-enheten:
Regementet T 4:

Uppgifter i stort som idag.

Utbildning av värnpliktiga (grund- och repetitionsutbildning), befälsutbildning, personalkårledning, viss nämndverksamhet.

Den personal, som skall lösa dessa uppgifter uppgår för T 4 del till summa 153 militära tjänster (inklusive del i garnisonsledning). Den civila personalramen har an-

givits för T 4 och P 2 till totalt 159 tjänster.

Chefen för armén har angivit en ram för antal befattningshavare i stabs- och förvaltningstjänst. Denna ram är 32 tjänster, varav 17 faller på T 4 och 15 på P 2.

Under arbetets gång har vi helt naturligt ställt oss frågan om någon militär eller civil, tvingas lämna sitt arbete, för att regementet 1987-07-01 skall ha personal enligt ramarna. Vi har härvid kommit till bedömningen att på militär sida torde alla kunna stanna kvar och på den civila synes innehavare av tjänst också kunna stanna kvar.

Helt naturligt utgör en stor del av arbetet att planera byggnationerna i vårt nya etablissement.

Hösten 1982 genomfördes ett byggmöte, då vi inför chefen för armén fick presentera våra önskemål och behov. Dessa har grans-

kats och remissbehandlats och just nu har bygglistan följande utseende (utdrag):

Ett alternativ är att kasernerna blir av lägenhetsmodell enligt följande typ:

Varje lägenhet rymmer 20 värnpliktiga, varje kasern innehåller 6 lägenheter.

De värnpliktiga utnyttjar byggnadens hela ovanvåning medan nedanvåningen utnyttjas för lektionssal, fyra st plutonbefälsrum, rum för kompaniadministration, vapenvårdsrum, förvaringsutrymmen och omklädnings-, tork- och hygienutrymmen för befalet.

Fyra sådana kaserner avses byggas och kopplas samman med en korridor. Vi avser fortsätta att benämna våra kaserner efter våra regementschefer, denna gång efter överstarna Morell, Lindner, Hasselrot och Hagberg.

Vi tycker att detta kasernalternativ är bra! Ett annat alternativ av mera traditionell modell finns med i diskussionen. Våra soldater kommer dock ej att rymmas i de nya kasernerna (480 platser). Vi måste därför disponera cirka 200 platser i befintliga kaserner.

Objekt	Klart (prel)
Vägar, uppställningsplatser för förband	Juni 1984
Parkeringsplatser för värnpliktiga	Maj 1984
Anordning för utbildning i koktjänst	Juni 1984
Kompl skjutbana G 2	Juli 1984
Motorsalar	Okt 1984
Fältarbetsal	Nov 1984
Ombyggnad marketenteri	April 1985
Materiel- och serviceförråd sjukvård	Maj 1985
Skärmtak kompanifordon	Juni 1985
Ombyggnad av sjukhus	Juli 1985
Milöverkstad Hässleholm	Jan 1986
Tälttork	Juni 1986
Plutonsförråd 4 st/kompani	Dec 1985
Skolhus träng med sjukvårdsmaterieförråd	April 1986
Övnings- och vårdhall träng	Nov 1985
Förläggingsbyggnader	Juni 1986
Militärrestaurang	Aug 1986
Mekanikerskola	Sept 1987
Truppserviceförråd (kullförråd)	Juni 1987
Smörj- och spohall	Febr 1988
Drivmedelsanläggning	Mars 1988
Motormaterieförråd och laddningsstation	Aug 1988
2 skyddstak för transportblindammunition	Okt 1987
Yttre komplettering	Nov 1988
Soldathem	

Skolhus träng blir också bra. Det skall innehålla fem st lektionssalar, arbets- och hygienutrymmen för instruktörspersonalen, hygienut-

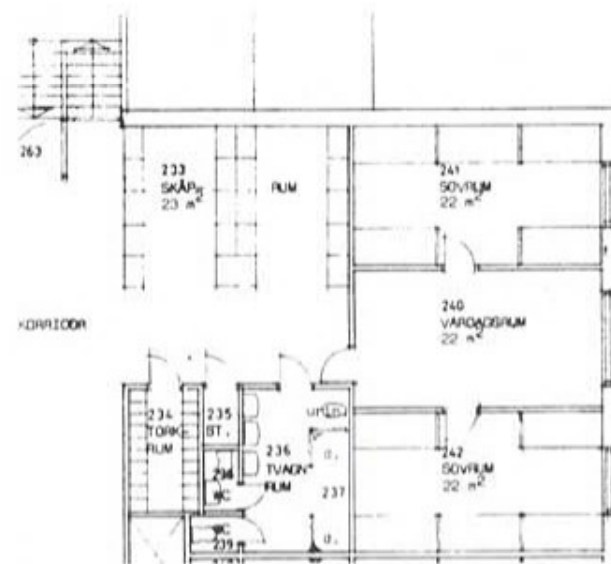
rymmen för de värnpliktiga, förvaringsutrymmen för 12 st bataljonsförbandsplatser och 2 st brigadförbandsplatser samt ett utrymme för sjukvårdsmateriel. Skolhuset är sammanbyggt med en övnings- och vårdhall. I anslutning här till finns två separata inhägnade planer för formell utbildning i förbandsplatsmiljö.

Den vid P 2 befintliga matsalen byggs till och om. Den kommer att bli en innehålla ett stort utrymme för utspisning av anställd personal.

Varje kompani skall disponera en plan för fordonsuppställning. På denna plan byggs ev skärmtak för fordonen och invid skall byggas plutonsförråd, för förvaring av gemensam materiel. För drivmedelsfordonen byggs en drivmedelsgård, motsvarande den vi disponerar idag, 20 platser.

Nytt kokhus, ny fältarbetsal, tälttork byggs tidigt. På sikt, fram mot 1988/89 byggs en ny smörj- och spohall och en ny drivmedelsanläggning. Sammanlagt skall det byggas för 130 miljoner kronor!

För att rymma tillskottet av byggnader måste ny mark utnyttjas och kasernstaketet flyttas ut.

SOLDATHEMMET

DITT ANDRA HEM

Servering/kiosk, samlingsal, klubbrom, studievåning, bordtennis, biljardrum och fotolab.

Kom — Trivs
Och känn Dig hemma

Telefon 0451/109 01

Trängare

Carl Andersson's
Famlegården - Västgöten

Modetuset
för hela familjen

Hässleholm — Tel. 0451/843 00 Herr
843 01 Dam

► En hel del nya vägar måste anläggas, för att med rimlig trafiksäkerhet klara av det helt förändrade trafikomfånget.

Mässfrågan diskuteras flitigt. Idag har vi ju sex militära mässar i garnisonen. I framtiden skall vi kanske ha två mässar.

Skall vi ha en trängmäss och en pansarmäss, skall vi ha mässtillhörighet efter personalorganisations-tillhörighet, eller hur vill vi ha det?

Verumsgården med regements-museet har vi föreslagit skall flyttas och placeras mitt emot P 2 kasernvakt, på andra sidan vägen.

Soldathemmet har föreslagits erhålla mark av Kronan strax utanför P 2 kasernvakt och där uppföra en ny byggnad. Kontakter med kommunen har givit upplysningen, att denna inte är obenägen att köpa nuvarande Soldathem för ett vettigt pris.

Vad skall ske med regementets nuvarande område?

Regementet har framfört, och vi stöds av Militärbefälhavaren (MB) här, att vi vill behålla övningsområdet väster väg 117 (Hässelholm-Markaryd). Vi vill också fortsätta arrendera våra övningsplatser, i n sju stycken. Däremot kan marken öster väg 117 och kasernområdet försälas.

Regementet har sedan länge strävat att ta väl hand om frivilligorganisationerna. I detta syfte har

regementschefen framlagt följande förslag: *Låt kanslihus, musikpaviljong, entréportalen och helst även kasernen von Heideman bli kvar* och utnyttjas av frivilliga försvarsorganisationer. Samtidigt bibehåller man en vacker och tidstypisk (1900-talets början) miljö, en miljö som är unik inte bara i Hässelholm utan i hela landet.

Men hur det än går med vår nuvarande mark, byggnader och miljö får T 4 inte bli ett nytt Berga! (Helsingborg) D v s hus och byggnader får inte stå och förfalla outnyttjade och utgöra en skamfläck. Då är det bättre att allt rivs. En sådan rivning skulle kosta cirka 15 miljoner.

De första dagarna i september genomförde chefen för armén ett andra byggmöte i Hässelholm.

Härvid klarades bl a följande ut:

- Mekanikerskola byggs för både hjul- och stridsfordon. Tekniska personalen ges utrymme i byggnaden.
- I smörj- och spohallen slås grov- och finspolningsanordning samman, två fack.
- Kokhus byggs för 12 kokgrupper, varav 8 kan utbildas samtidigt.
- I fältarbetssalen byggs pionjärplutonernas plutonsförråd.
- Befintlig korthållsbana dubblas och förses med rörligt mål.

- Behov av stabsarbetslokaler skall i 1. hand tillgodoses genom att i d plutonsofficersmännen utnyttjas.
- Chefen för armén avser arbeta vidare på C T 4 förslag att flytta VERUMSGÅRDEN

- Studium av ett andra alternativ av förläggningskaserner, typ traditionella blocklogement. Remissbehandling under hösten.

Det fortsatta arbetet inriktas nu mot att, förutom byggnationer, detaljutarbeta organisationen och bemanna denna. Detta arbete görs under hösten och i samverkan med personalorganisationerna.

Vidare har regementena ålagts uppgifter av MB, uppgifter som kommer att ta del av hösten att lösa.

Så småningom kommer vi in på detaljarbete med själva flyttningen, mässfrågan och en mängd andra frågor som måste lösas och beslut som måste förberedas och fattas.

Arbetet kräver stor insats. Det är viktigt att så många som möjligt engagerar sig i detaljarbetet, eftersom vi ju tillsammans skall arbeta vidare för vårt regemente i en ny miljö. Det ligger makt uppå var och en av oss att vi bidrar med synpunkter, idéer och förslag i en lojal och positiv anda. På så sätt kan vi skapa något bra åt oss själva och våra efterföljare inom truppslaget och vid regementet.

T 4 i Hans Majestät Konungens tjänst

(Värmländska Michael Poler och Magnus Nilsson)

Tisdagen den 13. september bestred T 4 vaktavlösningen vid Stockholms slott. Det var kompani- och plutonsbefälsvarnplikliga ur 1. kompaniet som därmed inleddes det första av två vakttygn vid Stockholms och Drottningholms slott. Under ledning av vaktchefen vid Stockholms slott, kaptenen Lars-Ake Nilsson, avlöstes då Skånska Dragonregementet (P 2).

Första gången vi fick höra talas om högvakten blev vi genast intresserade. Framför sig såg man ståtliga soldater i skinande utrustning och strålände väder. Men detta förändrades till en nästan dystert stämning, när vi fick veta att bara hälften av oss kompani- och plutonsbefälsvarnplikliga skulle få följa med.

När man väl blivit uttagen började man undra om detta ändock var en så god idé. Anledningen var programmet, som bestod av cirka 70 timmars marsch, marsch och åter marsch. Att ha denna period framför sig kändes som första steget på en tusenmilavandring. När vi väl kommit igång var det ändå inte så farligt och känslan av att det gick bättre och bättre för varje dag inann sig ideligen. Detta trots att vår utbildningschef, kaptenen "KOJ" Johansson, suckade många långa suckar över oss.

Trots allt klarade vi oss igenom den pärren, bland annat tack vare 1. avlösningsförarens härliga utrop, vilket löd: Kapten! 1. gruppens 1. UTlösning klar att utgå! Denna blunder möttes med ett allmänt gapskratt och t o m våra befäls stenansikten sprack upp i små leenden.

Generalrepet mot P 2 gick riktigt bra den sista torsdagen före avresan och med vanlig nit videofilmerades hela evenemanget av kalfaktorerna. Fredagen ägnades åt packning och ilastning i P 2 turistbuss.

Efter dessa ändlösa dagars slit påbörjade vi resan till Stockholm på söndag morgon. Första uppehållet var Linköping och vid T 1 blev vi förplägade med detta regementes allra yppersta ifråga om ku-

linariska maträtter, nämligen pyttipanna. Därifrån for vi direkt till Stockholm och vår förläggning i Frösunda. Efter inkvarteringen serverades middag vid Livgardets dragoner (K 1) och därefter började festen.

Måndagen inleddes med marschövningar, fortsatte med bevitnandet av en något strulig vaktavlösning samt avslutade med puts i Frösunda, närmast beroende på något så hemskt som indragen nattpermission.

På tisdagen började vi med det verkliga genrepet, föregånget av en rigorös visitering av putz och studz samt inte minst härlängd för somliga. Färden till Stockholms slott påbörjades en hel timme i förväg för att vi säkerligen skulle komma i tid.

När väl vaktavlösningen kom

igång ökade nervositeten för varje steg man tog närmare borggården. Tänk om man gör fel eller inte kan stå still. Varför måste man stå just där man syns bäst från alla håll, var några av de tankar som flög genom huvudet. Men trots nervositeten och alla farhågor, gick pågången, enligt utsago, väldigt bra, och vi kunde lugnade ställa oss på post, sätta sig att läsa eller spela kort.

Direkt efter vaktavlösningen vid Stockholms slott smög den 15 man starka Drottningholmsstyrkan bak högvaktsflygeln och körde iväg i två VW-bussar för att bestrida högvakt vid Drottningholms slott. Detta slott - som numera är kungafamiljens åretruntbostad - skulle för första gången bevakas av T 4. Med vaktchefen, löjtnanten An-

PRIPPS

TRADITION * KVALITET

Telefon 044/11 54 40

ders Bagewitz i spetsen marschade man upp framför avgående vakten ur P 2 och gjorde en vaktavlösning i miniatyr.

Det första dygnet började lugnt men framåt kvällen började det hända saker. Kungen firade nämligen 10-årsjubileum av sitt trontillträde. Det var festligheter hela kvällen och många viktiga finansmän från Sverige och USA infann sig. Sedan rullade Sveriges Television in ett tiotal lastbilar för att arrangera för en inspelning. Det fick sättas ut extra poster för bevakning och kontroll.

Efter midnatt var det lugnt, men redan då började tröttheten sätta in. Man stod som vanligt i tvåtimarspass med tre avlösningar. Drottningholmsstyrkan var dessutom tvungen att offra två timmars vila mellan varje pass för att sitta som s k patrull, med andra ord en vaktgrupp som kan rycka ut omedelbart om något skulle hända. Även Säpo arbetar ute vid Drottningholm (dock civilklädda), liksom en kvarterspolis.

Vid tolvtiden nästa dag kunde man pusta ut efter det första dygnet vid Drottningholms slott. Efter tjänsten gjordes ett studiebesök i slottet. Handfallna över slottets skönhet vandrade vi runt bland konst och dyrgräpar i barock och rokokostil. Slottet omges av stora parker, som i allsköns prakt med gångar, blommor och rabatter bildar mönster och labyrinter. Slottet lät byggas av konung Johan III till sin polskfödda gemål, Katarina Jagellonica. Hela slottsanläggningen är inspirerad av fransk barockarkitektur. Slottet stod färdigt i sitt nuvarande skick 1756.

Torsdagen den 15. var det åter dags för ett vaktdygn. Hög-

punkten den dagen nåddes då självaste regementschefen, översten Rune Morell, kom och visiterade tredje avlösningen ute vid poststäl-lena. Det finns fyra postställen, varav ett vid kungafamiliens privata ingång. Där kunde familjen ett otal gånger ses passera på väg mot nya viktiga ärenden och resor. Det bör tilläggas att värnpliktige Jönsson lyckades med att hälsa till Hans Majestät, då denna sagt godkväll till en av betjänarna. Jönsson kände sig träffad och klämde till med ett glatt "Hej". Kungen vände sig mycket förundrad om, men med ett brett leende tittade han på Jönsson, som vid det laget helst ville sjunka under jord. . .

Det regnade nästan hela dygnet, men den känslan man hade inom sig kommer man väl aldrig att glömma. Med klackarna i backen och glimten i ögat patrullerades det med ståta och visst var man stolt över att förärats med uppgiften att representera T 4 i Hans Majestäts tjänst.

Torsdagens pågång på Stockholms slott startade vid Sergels torg. Känslan att stå på detta torg, uppskrudad inför allt folket, var enorm. Vakthavande major, kaptenen Christer Segerstein, visiterade oss, varefter vi fick marschera iväg med orkestern framför oss. Allting gick så fruktansvärt lätt. Glömda var de tråkiga marscherne vid T 4 utan endast nuet existerade. Det kändes som om man skulle kunna fortsätta marschera hur långt som helst och man ville aldrig komma fram till slottet.

Allting har ju en ände, så även vår marsch, och vi kom slutligen

fram till slottet och vaktavlösningen. Känslan av att allting var lekande lätt hängde i och det kändes som om vi gjorde en perfekt pågång (avlösning). Musikkåren hjälpte till att höja stämningen, och att det var vackert väder försämrade ju inte situationen. Massor med folk och en hellyckad vaktavlösning. Vad mer kan man begära?

Eftersom det var första gången T 4 bestred högvakt vid Drottningholms slott har vi poängterat detta slott, men vi vill ändå förklara lite hur vakten vid Stockholms slott fungerade.

Högvaktsstyrkan inkvarterades i högvaktsflygeln och fick inte lämna detta ställe utan permission. Mellan postpassen hade vi fyra olika sysselsättningsalternativ: Åta, läsa, spela kort eller sova. Därutöver sysselsatte vi oss med det hela högvaktstjänsten gick ut på, nämligen att stå post. Posttjänsten bestod av tvåtimmars post och fyra timmars vila. Vi var utplacerade på sju olika ställen åt alla väderstreck, med tonvikt på yttre borggården. Vi kan lugnt konstatera att slottet aldrig har varit så välbevaktat som när T 4 bestred högvakt. . .

Även fredagens avgång gick bra och kvällen ägnades på de flesta håll åt ett välförtjänt firande. Detta visade sig tydligt på lördagsmorgonen, då mer än en värnpliktig var aningen yr, och bussresan till "hemmet" T 4 var ovanligt lugn, eftersom de flesta sov hela vägen.

Som avslutning vill vi förära läsarna denna dikt, som säger det mesta om hur vi ur högvaktstruppen kände det under dessa dagar i september 1983.

Karolinermarschen

9-12 augusti 1983 med deltagande av T 4-officerare

(Major John W Jämtfjäll)

Bakgrunden till arrangemanget är syftet att hylla minnet av de omkring 3000 soldater och andra, som omkom i köld och snöstorm i gränsväddarna mellan Norge och Sverige vid Armfälttska arméns återtag från Trøndelagen vid årsskiftet 1718-1719.

Marschen anordnades första gången 1969. Den upprepades 1974 och har från 1979 anordnats varje år. Man följer i stort sett de stråk, som trupperna följde från Tydal i Norge till Handöl i Jämtland. Efter Enaälven delade general Armfältt upp förbanden så, att de finska förbanden följde Enan fram till bebodda trakter och svenskarna skulle gå på Blåhammarfjällets och Snasahögarnas nordslutningar fram till Handöl.

Arrangemanget är tydligen föga känt i Sydsverige. De T 4-ingar, som deltog i Nijmegen-marschen 1982, fick kontakt med någon gåentusiast från Jämtland, som nämnde om karolinermarschen.

I massen fick undertecknad reda på arrangemanget och kontakt med kapten Anders Johansson etablerades.

Det något hastigt påkomna propädet och det kanske världslova jakande svaret från min sida följdes av en eftertanke med tveksamhet. "Gå i fjällen gör bara samer och tokgiga turister", sa' man, då jag växte upp i Jämtland. Däri låg naturligtvis erfarenheter, att fjällen alltid är farliga, med ofta snabba växlingar i väderleken.

Måndagen den 8. augusti avreste, efter samling i Västerås, bland många andra Anders Johansson, Mats Björkman och undertecknad, gamlingen, med buss mot Tydal, som nåddes samma dag omkring kl 18.00.

I Vektarstua, där övernattning skulle ske, togs vi emot av en liten skara klädd i karolineruniform. Efter hälsning och korum intogs middag och därefter tilldelades vi överraskande bekväma hytter.

Marschen genomfördes efter en färdplan, som tillställts varje deltagare (cirka 160 stycken). Enligt

Korum vid massgraven i Handöl.

prospektet var sträckan angiven till 7,5 mil i "delvis jobbig fjällterräng".

Tre dagar var avsedda för marschen, där var och en bar nödig utrustning, mat och tält. Mat- och tältlag organiserade deltagarna själva.

1. dagen.
Målet var Essandsjöens nordspets Sankåvika.

Starten fördröjdes ett par timmar av olika och onödiga skäl, men omkring kl 1015 började vi med gemensam förflyttning till Jensgården, som var general Armfältts sista kvarter i Norge. Därifrån släpptes vi iväg enskilt eller i grupper. Vi följde en grusväg och de första 7 å 8 km bjöd på ständiga stigningar tills vi lämnat granskogsregionen bakom oss. Därefter gick

Välkomna till

Marketenteriet T 4

Där har vi det mesta av vad en soldat behöver på sin frisd. Exvis: Gott kaffe, the eller läsk av olika typer samt gott bröd till humant pris.

Kioskvaror: Konfektyrer, brevpapper, frimärken, vykort, tidningar samt kemiska varor m m

Öppet vardagar: 0845-1000
(utom lördagar) 1130-1230
1415-1530
1700-2000

Efter hårda veckors exercis
Så gjorde vi högvakten på vårat vis
Från Sergelsarkaden vi gick
Och det högsta betyget vi fick
Vi klarade det med glans
Som sällan skådats någon annanstans
Vi stod post i sol och skurar
Vid slottets gula kurar
Och när det blev larm, kom vår patrull
Och avvisade både nykter och full
På fredagen hade vi fest, och vi blev yra
Men det var vi värda, vi grabbar från T 4

vi över fläck fjällhed. På Öyfjället, söder om oss, syntes snöfläckar och på Gardkleppen (992 m) fanns en ren flock.

Vädret var relativt varmt och ett bad i Essandesjöen hägrade. Och visst badade vi, men i det c:a 14-gradiga vattnet stannade man inte länge! Skönt i alla fall.

Den allmänna trivseln med allsång, korygrillning och historieberättande – som färdplanen utlovade – sågs inte till. Vi hade väntat oss att de vana fjällvandrarna skulle "ta hand om" nykomlingarna. Så blev det alltså inte, men vi T 4-ingar och några andra likasinnade ordnade en egen eld, grillade kory och hade det mysigt invid sjön.

Nattsömnen stördes av en flock hästar försedda med koskällor. Någon timme senare började det ljusa och vi började lite till mans vaka upp till en mulen morgon, som inte lovade helt vackert väder.

2. dagen

Målet enligt färdplanen var 1 km söder sammanflödet mellan Enaälven och Tväråsbäcken. På en vägg i receptionen vid Vektarstua fanns emellertid en karta med ett annat marschmål angivet. Detta röjde brister i informationen, som skulle bekräftas också på annat sätt. På Bustvåla (874 m) fanns kvarglömd vägvisning från andra övningar, varför bland andra vi från T 4 orsakades onödig omväg över stora blötmarker. Denna organisationsmiss gav till följd att en avsedd samling med korum vid Artillerimonumentet en halvmil efter riksgränsen endast hade ett tjugotal deltagare.

I övrigt bjöd dagen på regndrev och fallande temperatur. Det hindrade dock inte att T 4-gänget förstärkt med bland annat en T 3-are hade en trevlig stund utanför Anders tält, där han och Mats bjöd på "förstärkt" kaffe.

3. dagen

Marschmål Snasahögens turiststation c:a 2 km väster Handöl. Att sista etappen kunde bli strapatsrik visade en blick på kartan. Morgonen mötte med hård blåst och regnbyar ur mycket låga moln. Nivåskillnaderna var avsevärda under vägen.

Först upp på Lillhamaren från Enaälvdalens c:a 700 m nivå till 860

Parti av Silverfallet.

m kurvan, där vi svängde av i nordostlig riktning upp mot Snasahögens nordspetsar 1133 respektive 1262 m. Eftersom molnhöjden var under 1000 m såg vi inte topparna. Mellan dessa var vägen given och med kompassen i handen snubblade man fram i ren blockterräng. Den vidunderliga utsikt över Ännsjön och dess omgivning, som vi väntat oss, uteblev således i regndiset.

Nerklättringen gjordes vid Silverfallet och den branta var för många nästan den värsta biten. Det kändes verkligen i knä- och fotleder, när packningen tryckte på!

Sista halvmilen fram till målet på skrå över Storsnasens nordostsluttning var nästan att betrakta som berg- och dalbana och med nerklättringen vid Silverfallet i benen kändes det skönt att sätta ryggsäcken på marken och sträcka ut sig.

Sedan alla samlats, marscherade vi i samlad trupp med karolineruniformerade deltagare i teten till Karolinermonumentet vid massgraven i Handöl, där vi efter korum er-

höll guldmedalj för genomförd prestation.

Efter övernattnin på Storliens högfjällshotell styrdes färden mot hemtrakterna igen.

Med en skön känsla av att ha genomfört marschen och med många erfarenheter rikare kan vi summera intrycken.

Säkerhetstjänsten hade brister. Så till exempel fanns läkare med, men få visste var denne kunde anträffas.

Som tidigare nämnts fanns felaktig vägvisning på Bustvola. Där borde skenitziung ha utförts för lämpligaste väg över eller runt blötmarken.

Efterpatrullen startade vid ett tillfälle innan alla andra börjat dagstappen.

Informationen, bland annat om andra dagens marschmål var, som tidigare omtalats, bristfällig.

Trots allt rekommenderar vi andra att prova på strapatserna. Anders och Mats har redan börjat plådera för en vintermarsch i Armfjeldts spår, så de så!

T 4 årsredovisning 1982/83

(Major Arne Hultén)

Så var det dags att återigen sammanfatta ett utbildningsår.

Med våra krympande ekonomiska ramar, är det naturligtvis alltid spännande att analysera budgeten. Har uppgjorda planer kunnat inrymmas i den budget som vi vid flera tillfällen på grund av centrala beslut, varit tvingade att reducera.

Som redan antytts var förutsättningarna i år för att hålla sig inom de ekonomiska ramarna sämre än på många år.

Efter analysen kunde konstateras att vi för första gången sedan 1972 överskridit budgeten. Överskridandet blev 331.000:- kronor. Denna siffra säger naturligtvis ingenting om den inte ställs i förhållande till något annat, låt oss därför jämföra med total budgeten och titta efter hur mycket överskridandet blev i procent. Svaret är 0,559 %. Vi har alltså trots allt prickat ganska rätt. Vår budget hade följande struktur:

Personalkostnader	26,1 miljoner kr
Värnpliktiga	19,5 miljoner kronor
Övningsberoende kostnader	13,5 miljoner kr
Summa	59,1 miljoner kr

Det kan synas vara stora summor som vi har att röra oss med, men huvuddelen av budgeten är fasta kostnader som inte kan påverkas. Fasta kostnader är exempelvis personalkostnader och värnpliktskostnader, av övningsberoende kostnader är bl a fastighetsförvaltning m m fasta kostnader. Av hela budgeten är det egentligen "bara" ungefär 7,5 milj kr som är direkt påverkbara. En reducering av de medel som vi övar de värnpliktiga för.

Vad berodde då överskridandet på? Den främsta orsaken var att personalkostnaderna steg mer än beräknat på grund av centrala löneavtal för vilket vi ej fick budgetmässig kompensation, i full omfattning.

Jag lämnar nu ekonomibiten av årsredovisningen och övergår till

att granska de viktigaste delarna av måluppfyllelsen.

Måluppfyllelse. Allmän ledning

- De förestående fredsorganisatoriska förändringarna i Hälselholm har krävt stor arbetsinsats, vilket medfört hård prioritering av övriga arbetsuppgifter.
- På grund av förestående omlokalisering har långsiktigt fastighetsunderhåll minimerats. Akuta åtgärder har vidtagits i syfte att undvika kapitalförstoring. Detta kan medföra att behovet av akuta underhållsåtgärder åker fram till flyttningstidpunkten.

Måluppfyllelse.

Grundutbildning av värnpliktiga

- Avgångarna har varit 11,4 % vilket är 1,3 % lägre än utbildningsåret 1981/82.
- Totalt har 88 värnpliktiga lämnat utbildningen, därav 27 till annat förband. Det stora antalet till annat förband torde bero på att de värnpliktiga i huvudsak kommit från milo väst och därmed sökt förflyttning till förband närmare hemorten.
- **Utbildningsresultatet** innebär att nästa övningstillfälle (KFO/SÖB) kan genomföras enligt normal rutin.
- **Anda och disciplin** har varit bra. De disciplinära problemen har varit små och främst berört ett fåtal värnpliktiga, som redan vid inryckningen varit "socialt belastade".
- Sjukfrånvaron har varit låg. I genomsnitt har 2,5 % av en månads totala arbetsdagar bortfallit som sjukdagar.
- Befälsvärnpliktiga har i likhet med tidigare år redan tidigt under utbildningen placerats i sina blivande krigsbefattningar och därmed fått föra befäl över de värnpliktiga som de skall krigsplaceras tillsammans med. Detta har gett ett mycket bra resultat.

- Deltagandet i **förbandsutbildningen** har i genomsnitt varit 95,7 %.
- **Stridsutbildningen** är en viktig del av utbildningen vid underhållsförband. För att förbättra stridsutbildningen erfordras en ökad tilldelning av skjutbanor och stridsskjutningsterräng.
- **Befälsutbildningen** har varit godtagbar under huvuddelen av året. Antalet befäl i trupptjänst 1982-11-01 var 116. Vid samma tidpunkt var antalet värnpliktiga 843. Detta ger ett medeltal av 7,3 värnpliktiga per befäl. I antalet befäl har medräknats bataljons- och kompaniledningar.
- **Materiel och fordon** för utbildningen har funnits i tillräcklig omfattning.

Vissa personbilar (från regional motorfordonsförord) har inte varit i godtagbart skick. Det kan inbjuda till att de värnpliktiga ej tar hand om dessa fordon och vårdar dem enligt gällande bestämmelser.

Måluppfyllelse.

Repetitionsutbildning

- **Omfattning**
Under året har följande förband utbildats
– KFO två försvarsområdesunderhållskompanier
– KFO etappbataljon
– SÖB etappbataljon
– SÖB två transportstaber
– SÖB två transportkompanier
- **Resultat** av genomförd repetitionsutbildning har varit mycket gott.

Sammanfattning

De brister m m som här redovisats är detaljer som icke skall ses som ett mått för totalt uppnått resultat. Av militärbefälhavaren erhållna uppdrag har varit lämpligt utförda och har genomförts med ett mycket gott resultat.

Sjukvårdsspecialkompaniet

(Kapten Uno Nilsson)

Sjukvårdstjänsten har för många varit att "två bär den tredje". Nu har det slagit ned en bomb i detta uttryck och helt plötsligt satsar man allt för att förbättra sjukvården. Detta har påverkat T 4 och framför allt 6. kompaniet, sjukvårdsspecialkompaniet, som svarar för all regionaliserad sjukvårdsutbildning inom södra militärområdet. Detta innebär att värnpliktiga i sjukvårdsbefattningar från samtliga regementen i militärområdet utbildas i perioder om två månader vid T 4. Första omgången ryckte in i augusti 1982. Dessa värnpliktiga skulle krigsplaceras som sjukvårdare vid bataljonsförbandsplatsen, medan vissa skulle krigsplaceras som kompanisjukskötare. Kompanisjukskötare skall vara legitimerade sjukskötare när han rycker in till sin grundutbildning och endast få miljöutbildning för sin uppgift. På grund av att det inte finns tillräckligt många manliga sjukskötare i landet måste man kalla in värnpliktiga som inte har bakgrundskunskap. Dessa krigsplaceras som kompanisjukskötare vid icke "stridande" kompani medan de legitimerade krigsplaceras vid "stridande" kompani.

Andra omgången ryckte in i slutet av oktober. Dessa skulle utbildas till plutonsjukskötare. De skulle vara legitimerade underskötare vid inryckningen. Av dem som kom till T 4 hade endast en tredjedel förkunskaper, vilket också försvårade utbildningen.

Tredje omgången ryckte in i januari 1983. Dessa (en pluton) skulle utbildas till sjuktransportman/kompani. Detta innebär att de kommer att krigsplaceras tillsammans med en kompanisjukskötare vid en kompanisamlingsplats. Två plutoner skulle utbildas till sjuktransportman/fordon vilket innebär att de krigsplaceras i en sjuktransportterränggrupp vid trosskompaniet. Dessa utbildas sex veckor vid T 4 och resterande två veckor tjänstgör de vid ambulanscentraler i anslutning till deras hemregemente.

Först i början av mars är cirkeln slutet och det kan se ut så här:

*Kompanisjukskötare/
sjukskötare*

*1-2 sjuktransportman/
komp*

Plutonsjukskötare

Soldat Andersson har fått tärna avslita vid en sprängolycka vid ett ammunitionsupplag. Sjuktransportmannen Hjalmarsson undersöker den skadade mycket noga för att därefter förbinda skadan.

*Sjukvårdare förbandsplatsgruppen.
Sjuktransportman/fordon*

Samtidigt som den regionala sjukvårdsutbildningen vid 6. kompaniet utbildades egna sjukvårdare också. Denna utbildning administrerades vid 6. kompaniet men utbildning ägde rum vid 1. respektive 5. kompaniet.

Vad är det då som är nytt med denna utbildning?

Jo, för det första så ställs det högre krav på soldaternas civila förkunskaper. Meningen är alltså att kompanisjukskötaren skall vara legitimerad sjukskötare och plutonsjukskötaren legitimerad underskötare. Sjuktransportmännen behöver inga förkunskaper men det är naturligtvis en klar fördel om de har.

För det andra skall utbildning inriktas enbart på militär sjukvårdstjänst i den miljö de skall arbeta i.

Några exempel. Sjukvårdaren vid bataljonsförbandsplatsen skall inte lära sig att resa tält, maskera och tända lyktor. Dessa övningar skall bedrivas vid deras hemregemente. När soldaterna rycker in till T 4 är förbandsplatsen upprättad inomhus och materielen inplacerad. Målet för utbildningen är att öva soldaterna i tjänsten vid förbandsplatsen. Vid första tanken

slår det en att hur skall man få tiden att gå. Detta blev inga problem eftersom Försvarets Läromedelscentral har tagit fram lektionsunderlag för all regionaliserad sjukvårdsutbildning. Där kan man bland annat läsa att målet för sjuktransportman/kompani är att ge första hjälpen åt skadad/sjuk, upprätta kompanisamlingsplats och på denna, under kompanisjukskötarens ledning, omhändertaga och vårda skadad/sjuk. Riktigtid för detta är 250 timmar. Dessa 250 timmar är fördelade enligt följande. Sjukvårdsorganisation 4 timmar, folkriktigt i krig 4 timmar, fälthygien 8 timmar, skadelaära 134 timmar och kompanisamlingsplats för skadade 100 timmar.

Nästa nyhet i den regionala sjukvårdsutbildningen är alltså riktigtid. Alla övningar har ett preciserat mål med riktigtid. Detta innebär att riktigtiden är t ex tio timmar och jag har nått målet efter sex timmar påbörjar jag nästa moment.

Vid varje pluton är vi ett arbetslag bestående av plutonschef, ställföreträdare och en instruktionskötare/erska. Meningen är att vi alla skall aktivt delta och varva varandra i samtliga övningar. Eftersom vi måste förbereda våra övningar är som regel två instruktörer närvarande samtidigt. När vi disponerar utbildningsläkare använder vi honom bland annat i den teoretiska delen vid varje moment. Riktigtiden för övning i extremitetsskador är 16 timmar och fördelningen kan se ut så här. Anatomi och fysiologi av extremiteter i stort genomförs av läkare med en riktigtid på 30 minuter. Därefter är det "systemens" tur att tala om foten-fotled i detalj, riktigtid 10 minuter. Instruktören avslutar med praktisk övning i att lägga stödförband och fixera fotleden. Riktigtid 2 timmar.

Under praktiska övningen, som skall motsvara cirka 75 % av tiden, är både läkare och "syster" med och kontrollerar. Därefter fortsätter övningen med underbenet och knäleden osv. Övningarna genomförs enligt trestegsförfarande. Teori i lekionshall, praktik i övningshall och därefter går vi ut och övar i rätt miljö.

Den regionala sjukvårdsutbildningen avslutas med en praktisk målpuppfyllelsekontroll. Denna kontroll läggs upp som en plutonsövning under 3 dygn. Målet för övningen är att soldaterna under

Västerskolans klass 1 A besökte sjuktransportmännen under deras slutövning. Här omhändertar ett cykelbärlag skadade vid en trafikolycka.

pressande yttre förhållande skall kunna utföra sina arbetsuppgifter. I övningen ingår bland annat moment med trafikolyckor, sprängolyckor fältarbetskador, sjukdomar m m.

Övningen avslutas med materielvård och därefter utryckning. Nu är soldaternas grundutbildning för sin sjukvårdsbefattning och skall fortsätta sin utbildning vid hemregementet. Det återstår att praktisera, i rätt miljö och förband, vad de lärt sig vid T 4.

Den regionaliserade utbildningen hann inte sluta förrän ambulanskursen startade. Ambulanskursen bestod av handräckningsvårnpliktiga från Södra militärområdet, som skall bemanna regementets fredsambulanser. Ambulansmännen får sin specialutbildning under tre veckor. Därefter väntar två veckors civil ambulanstjänstgöring.

Vidare väntar två läkatkurser, utbildning av personal ingående i kursen försvars- och katastrofmedicin från Lunds Universitet och därefter blir det en paus, semestern alltså.

Vi på kompaniet är kompanichef major Meijling, ställföreträdare kapten Fröjd, adjutant löjtnant Andersson, löjtnant Bengtsson. Lärarteam 1. Kapten U Nilsson, löjtnant Martinsson och instruktionskötterska Annika Nilsson.

Lärarteam 2: Löjtnant Ewaldsson och instruktionskötterska Barbro Stene.

Lärarteam 3: Löjtnant Källström och instruktionskötare Christer Westfahl. Instruktionskötterska Marianne Palmqvist-Berg och Anna Forss är inriktade på förbandsplatsplutonen vid 5. kompaniet.

Under den regionaliserade utbildningen har vi haft hjälp av instruktörerna kapten Udenius P 7, löjtnant Hallman I 12, löjtnant Hansson Lv 4, löjtnant Strid A 3 och kapten Bengtsson P 2.

Att omhändertaga sin kamrat när det är gas i luften ställer till vissa problem. All förbandsläggning sker på blottad kroppsdela. Detta medför ytterligare ett problem, att hålla den skadade varm.

Klingströms Byggnads plåtslageri Efr.

REKOMMENDERAS

Innehavare:
ROLF SVENSSON och LARS GUSTAFSSON

Telefon 0451/103 25

Idrottsvägen 6

Hässleholm

Arméns underhållsskola (US)

(Skolchefen, överstelöjtnant Björn Eklund)

1. Behöver vi US?

Att upprätthålla kvalitén inom arméns olika system i krig är underhålls- och personaltjänstens uppgift. Hur denna uppgift skall lösas är utbildningsmålet i stort vid US. Samtidigt är det ständigt föremål för utredning vid skolan utifrån olika aspekter. Utbildningen riktar sig mot kursdeltagare ur alla arméns truppslag, både mot anställda och i befälsbefattningar, som chefer och som stabsmedlemmar. Utbildningen vänder sig sålunda till kvartermästare från bataljonsnivån och uppåt, till stabsläkare inom brigad, till personalchefer i nivåerna brigad/forsvarsområdesgrupp och fördelning, till stabsingenjörer i samma och högre nivåer, till personalvårdsassistenter inom bataljon, till transport och trafikchefer i fält- och lokalforsvarsförband, till personal inom fältposten. En del av dessa utbildningsområden är nya vid US och flera väntas komma, såsom fältpräster och transportledare.

US har därför en stark inriktning på stabstjänst och är Sveriges ledande militära skola på området underhållsstabstjänst. Skolan genomför årligen ett 15-tal stabstjänstövningar i bataljons- brigad- och fördelningsnivå och medverkar i stabsutbildningen vid krigsforbandsövningar med brigadstaber, underhålls- och etappbataljonsstaber var de än äger rum i landet.

Det andra viktiga utbildningsområdet vid sidan om stabstjänsten är chefsutbildningen. US genomför obligatorisk utbildning för officerare i plutons-, kompani- och bataljonschefsnivå (från halvårsskiftet för yrkesofficerare alltifrån OHS till KHS HK) och för reservofficerare (hittills bara ROK 1 och ROK 2, från halvårsskiftet 1984 även för värnpliktsofficerare genom KadS). Senare tillkommer KHS ROK och del av MHS ROK.

Sammantaget har US för närvarande 22 kurser, vilket väntas öka

till 33 efter NBO genomförande och sammanslagning med Trång-OHS.

Inom chefsutbildningen är ledarskap och taktik de samlande begreppen, men kraven på personlig färdighet har på senare år skärpts inom områdena sambandstjänst, motortjänst, vapentjänst och ABC-skydd.

US verksamhet inom utredningsområdet rör för närvarande så vitt skilda områden som underhållstjänstens organisation i stort vid fält- och lokalforsvarsförband, ledning av transporter och trafik (inklusive ledning av sjuktransporter) och anskaffning av skyddsvästar för armén. Eftersom skolan samtidigt har ansvaret för utveckling av reglementen är det tydligt att US ansvarar för framtidens underhållstjänst alltifrån idé till praktiskt genomförande. Det är då inte för mycket sagt att US är både truppslagscentrum för trångtrupperna och centrum för utveckling av arméns stridsvårdssystem i krig. Därför är det angeläget att skolans personal motsvarar höga kvalitetsanspråk liksom att arbetsbetingelserna stimulerar till engagemang och underlättar utbildnings- och utvecklingsarbete. Vad gäller personliga förutsättningar

och en allmänt positiv anda, så är de goda. Lokalernas spridning försvarar dock arbetsledning och tillika uppgifter för de anställda.

Inom US ser vi fram emot det nya skolhuset på Heden mellan K3 och P4. Det skall stå klart sommaren 1986 och avses kosta 18 miljoner. Ungefär samtidigt skall garnisonens nya militärrestaurang stå klar. Därmed blir P4 nuvarande matsal föremål för ombyggnad till stabshall med grovlektionssal och ITV-studio. Våren 1988 väntas anläggningen tas i bruk.

US har under hela tiden sedan andra världskriget expanderat. Lokalfrågan har varit det eviga problemet. Skolchefen Bror Sandberg gjorde en stor insats då han på 1950-talet lät iordningställa den byggnad inne på T2, som de flesta förknippar med US. Den har vi fortfarande kvar till två tredjedelar.

Expansionen i US verksamhet och osäkerhet om exakt tidpunkt då skolan skall kunna flytta in i den gemensamma byggnaden för militära skolor i Skövde gjorde att dåvarande chefen för T2, överste Gunnar Wikland och dåvarande chefen för US, överstelöjtnant Rune Morell, började fundera över en bättre lösning på lokalfrågorna. Ganska snart kom den gamla vackra byggnaden vid Hjovägen i blickfånget.

Hösten 1976 fastställde chefen för armén vid ett generalplanemöte att US skulle flytta in i den byggnad där den idag ligger. I den första beräkningen, som utfördes

av Fortifikationsförvaltningen, blev kostnaderna för höga. Därför fick en prutning ske. Sälunda måste inredning av hela vindsvåningen till lärartrum, grupparbetslokaler och elevmass skjutits på framtiden.

Det ursprungliga förslaget på 1.35 milj kronor från FortF kunde Chefen för armén inte acceptera. Därför utarbetades två alternativ på 0,8 resp 0,65 milj kronor. Alternativet på 0,8 milj kronor fastställdes. Av dessa medel kom 620 tusen från CA, 100 tusen från T2 och 80 tusen från AMS. Senare har från MB V tillkommit 150 tusen varför den totala kostnaden 1978 beräknades till sammanlagt 0,95 milj kronor.

Flyttning från våra gamla lokaler påbörjades i början av september 1979. Huvuddelen av detta arbete kunde genomföras under knappt två veckor.

2. Bostadshuset, som har blivit

US nya lokaler

Byggnaden uppfördes omkring 1890 som bostadshus åt SJ-personal. Sammanlagt fanns ca 15 lägenheter i huset. I den lilla byggnaden vid grinden var en gemensam bak och tvättstuga inrymd. Längs Kanikegränd låg en långa med toaletter och vedbodur.

Längs nuvarande Hjovägen hade familjerna sina svin- och bönhus. Resten av tomten var uppdelad i trädgårdslotter.

Nuvarande Hjovägen fanns ej då huset byggdes utan infarten var från Mariesjövägen, som gick norr om byggnaden. En del av denna väg finns kvar omedelbart söder

T2 kanslihus. Träden öster och norr byggna den är rester av den allé som ledde upp till Mariesjövägen.

Då staden växte och nya Hjovägen byggdes avvecklade SJ efter hand lägenheterna och därför gick förhandlingarna mellan SJ och FortF som påbörjades 1955 snabbt.

Redan vid midsommar 1956 kunde fostaben flytta in i de ombyggda lokalerna där staben var kvar tills omorganisation på lägre regional och lokal instans (OLLI) genomfördes 1974 och verksamheten överfördes till P4.

3. US framtid

Från den 1. oktober har US en ny organisation. Under skolchefen lyder utbildningsavdelning, utvecklingsavdelning och tre kursavdelningar. Stabsfunktionen är underställd chefen för utbildningsavdelningen. Den nya organisationen är motiverad av sammanslagningen med TrångOHS, som sker i etapper under våren 1984. Tjänsterna tillsätts efter hand. Hela organisationen skall vara intagen så att US kan genomföra KadS och OHS från och med utbildningsåret 1984/85.

Ny organisation, nya lokaler, nya uppgifter! Det är stimulerande att arbeta i en verksamhet där resurserna ökar. US framtid kommer att vara fylld och överfylld av uppgifter. Men det ser vi fram emot. Med den arbetsglädje och lojalitet som hittills besjälats alla vid US så är jag säker på att vi kommer att motsvara uppdragsgivarnas förväntningar.

Vid behov av garner
och handarbeten m m

Vänd Er med förtroende till

TRIKÅ- & SYBEHÖR

LILLY PERSSON

Första Avenyen 1 A - 281 00 HÄSLEHOLM
Tel 0451/127 70

INGVAR NILSSON'S SERVICESTATION AB
SHELL - GRÖNÄNGSPLAN
HÄSLEHOLM - 0451-100 83

★STORKIOSK med lågpris på Cigarettlimpor - Kaffe - Chokladkartonger m m. Fotostatkokpioring - Penninglotter - Tips och Lottolånning - Uthyrning av Videokassetter VHS och Video 2000.

- TILLBEHÖR och RESERVDELSBUTIK. DEX bildelar
- MASKINTVÄTT ● SJÄLVSERVICEHALL ● TELEFONHYTT
- SHELLVERKSTAD som drivs av rallybröderna LEIF och JOHN NILSSON
- Öppet varje dag till kl 2100.

Sparbankskortet kan Du använda hos oss

VÄLKOMNA TILL EN FULLRESURS-STATION!

Personalia

(Assistent Marianne Nellbring)

Utnämningar

Serg M R Gustafsson, P G Holmqvist och N Å H Landin utnämnda till fanjunkare vid T 4 fr o m 1983-05-01.

Kd A B Gustafsson, G Å S Nilsson, S B H Lemark, M W Björkman och L H Björklund utnämnda till fänrikar fr o m 1983-06-01.

Öv G G Wetterlundh utnämnd överste Trång och regementschef fr o m 1983-10-01.

Öv R Morell utnämnd överste 1. gr och regementschef vid I 16/Fo 31 fr o m 1983-10-01.

Övlt K R Söderberg utnämnd överste Trång och regementschef vid T 1 fr o m 1983-10-01.

RO/Kn A R S Axrup utnämnd major Trång reserv fr o m 1983-06-01.

Mj C-J O H Radetzky utnämnd major Intk fr o m 1983-08-01.

Kn A G Klinteberg utnämnd major Trång fr o m 1983-06-01.

Övlt N L G Smith utnämnd överstelöjtnant Trång fr o m 1983-10-01.

RO/Lt B P Bengtsson, R L T Karnvall, O R Malmjö, J E K Palmstierna och B A R Svensson utnämnda kaptener T 4 reserv fr o m 1983-09-01.

Fk M R Karlsson utnämnd löjtnant T 4 fr o m 1983-08-26.

Regoffasp M J M Arvidsson och L G Niwong utnämnda löjtnanter T 4 fr o m 1983-08-26.

Fk K Högberg och T Nilsson utnämnda löjtnanter T 4 fr o m 1983-08-25.

Mj B E Lundell utnämnd major Rs fr o m 1983-10-01.

Övlt B I Ekström överstelöjtnant med särskild tjänsteställning fr o m 1983-10-01.

Mj B E Persson utnämnd major Trång fr o m 1983-10-01.

Kn L T Hansson utnämnd major T 4 fr o m 1983-10-01.

Kn J O Petersson utnämnd major T 4 fr o m 1983-10-01.

Kn S T Johansson och N A T Hårdensvärd utnämnda majorer T 4 fr o m 1983-10-01.

Kn D C Caldenfors utnämnd major T 4 fr o m 1983-10-01.

Kn B T Henriksson utnämnd major T 4 fr o m 1983-10-01.

Lt B H Östlund och C G A Johansson utnämnda kaptener T 4 fr o m 1983-12-01.

Resoffasp J-E A Einarsson, B J C Jönsson, B H Petersson och C A Lindholm utnämnda löjtnanter T 4 reserv fr o m 1983-09-01.

1983-06-01 infördes ny befälsordning (NBO). Detta innebar, när det gäller graderna, att vissa kaptener blev majorer, vissa löjtnanter blev kaptener, vissa fänrikar blev löjtnanter och att fanjunkarna blev löjtnanter samt att sergeanterna blev fänrikar. Samma

gradhöjning gällde även viss pensionsavgången personal.

Av utrymmesskäl har dessa gradförändringar icke kunnat redovisas under rubriken Personalia.

Placering

Mj H Svensson placeras fr o m 1983-04-01 vid VKS.

Fj B Lundh placeras fr o m 1983-04-01 vid P 2 (tjänsteförening).

Mj C-J O H Radetzky placeras fr o m 1983-07-04 vid BK/KA2.

Anställning

Ösköt A E Nilsson förordnad vik ösköt heltid fr o m 1983-03-21 t v, dock längst intill 1984-08-01.

Instresköt E M E Cederholm förordnad extra instresköt vid T 4 fr o m 1983-09-01 t v, dock längst intill 1984-03-01.

Leg sjuksköt E A-CH Persson förordnad vik instresköt vid T 4 fr o m 1983-08-01 t v, dock längst intill 1983-12-23.

Ösköt L K B Henriks förordnad ösköt vid T 4 fr o m 1983-08-01 t v, dock längst intill 1985-07-01.

Avsked och entlediganden

Ösköt K Kvarnhammar entledigad (egen begäran) fr o m 1983-04-01.

RO/Kn T I Nilsson entledigad Trång reserv fr o m 1983-05-01.

RO/Kn J I Nilborn entledigad Trång reserv fr o m 1983-06-01.

RO/Kn B J M Månsson entledigad Trång reserv fr o m 1983-06-01.

Fk M Svensson entledigad (egen begäran) fr o m 1983-07-04.

Övlt S E Åkesson avgång yrkesofficer SjöV fr o m 1983-10-01.

Övlt E L Oldensten avgång yrkesofficer T 4 fr o m 1983-10-01.

RO/Kn P M Hansen entledigad T 4 reserv fr o m 1983-11-01.

Dödsfall

PA/Kn Carl Nilsson har avlidit 1983-03-01.

PA/Mj Gerhard Langeby har avlidit 1983-04-08.

F d fj vid T 4 Sven Larsson har avlidit.

Lt Lars Hassel har avlidit 1983-09-16.

Innehåll i grammofonskivan "Trångens Marscher"

Svenska Arméns revej
Trånginspektören
T 1 marsch
T 2 marsch
T 3 marsch
Svenska Arméns paradmarsch

T 4 marsch
Förutvarande T 5 marsch
Förutvarande T 6 marsch
T 2 tidigare marsch
Arméns Underhållsskolas marsch
Svenska Arméns tapto

KOMPOSITÖRER

T 1
Regementets marsch är komponerad av Axel Bergendahl (1839-1909), stabstrumpetare och musikföreståndare vid Göta artilleriregemente 1878-1892.

T 2
Regementets marsch före 1953 är komponerad av Orion Köhlström (1841-1902), stabstrumpetare och musikanförare vid Göta trängkår år 1902. År 1953 fastställdes Tellusmarsch som regementets nya marsch. Den är komponerad av Helge Damberg (1885-1961), pianist och populärkomponist.

Grammofonskivan kan beställas hos kapten Yngve Löfgren, Norreportsvägen 22, 281 00 Hässleholm, telefon 0451-118 75. Pris: 40,- + porto.

Endast ett fåtal grammofonskivor återstår - passa på och köp skivan innan lagret är slut!

I Malmö finns grammofonskivan att köpa hos Östenson Musik, Amiralsgatan 18. Adress: Sven Östenson Musik AB, Box 2020, 200 12 Malmö. Telefon: 040-12 81 92.

REKOMMENDERAS

TELEFON 0451/100 63, 106 30

Det är på

HERR
Cege

Telefon 0451-821 00

man
ekiperar sig!

Nya yrkesofficerare

Ingvar Lovén
Född 1950-12-26
Löjtnant 1983-06-01

Håkan Björklund
Född 1961-09-02
Fänrik 1983-06-01

Mats Björkman
Född 1961-03-02
Fänrik 1983-06-01

Anders Gustafsson
Född 1960-03-06
Fänrik 1983-06-01

Håkan Lemark
Född 1961-01-22
Fänrik 1983-06-01

Glenn Nilsson
Född 1960-07-04
Fänrik 1983-06-01

BLIV MEDLEM I
T4 KAMRATFÖRENING

Kent Högberg
Född 1954-08-15
Löjtnant 1983-08-25

Timmy Nilsson
Född 1958-01-18
Löjtnant 1983-08-25

Jerry Arvidsson
Född 1959-12-27
Löjtnant 1983-08-26

Mats Karlsson
Född 1958-10-06
Löjtnant 1983-08-26

Lars Niwong
Född 1960-05-04
Löjtnant 1983-08-26

*Fira jubileum i samband med
kamratföreningens träffar vår och höst*

En truppofficer har gått i pension

Överstelöjtnanten Erik Oldensten har 1983-10-01 avgått med ålderspension.

Erik Oldensten är född i Hässleholm och blev officer vid T 4 1946. Han har, med några undantag, varit sitt regemente trogen under sina 37 officersår och huvuddelen av dessa har han tjänstgjort i trupp-tjänst, som plutonchef, kompani-
chef, chef för central befälsgrupp, ställföreträdande bataljonschef och bataljonschef. Under de sista åren har han varit chef för utbildningssektionen. Dessutom har han varit försöksledare, föreläsning-
sledare, upplysningschef m m.

Erik Oldensten är mycket kun-
nig och mycket god utbildare. Han har en stark känsla för sitt rege-
mente och sin hembygd. Med den
enorma energi som Erik har, har
han gått in för att lösa sina upp-
gifter på bästa sätt - endast det bästa
har varit gott nog för honom. Erik
har haft lätt att acceptera det nya i
tiden.

Kamraten "Jerka" har vi alla
uppskattat och kunnat lita på. Sak-
naden efter honom kommer att bli
stor i kamratkretsen. Men kän-
ner vi Jerka rätt så kommer han sä-
kert att hålla god kontakt med rege-
mentet. Jerka är alltid välkom-
men att besöka sitt regemente.
Arne Peterson

Erik Oldensten erhöll regementets plakett i guld vid regementschefens av-
tackning av honom.

ETT GOTT RÅD OM NIGÅR I BILTANKAR

Titta in till

FRI BROCKS

MOTOR AB

Hörby Eslöv Landskrona
0415 - 140 40 0413 - 139 60 0418 - 165 20

AUKTORISERAD ÅTERFÖRSÄLJARE FÖR

33 vackra gossar i Hässleholm

(Värnpliktig Christian Brenning)

Från fem olika regementen anlän-
de vi hit till T 4 tisdagen den 11.
januari 1983. Varje man kände två
eller högst tre andra från sin hem-
pluton, så visst var det som att bör-
ja militärtjänsten lite igen; mas-
sor av nya ansikten, befäl, "luc-
kor" och lokaler.

Det tog ett par dagar innan man
kände sig riktigt hemmastadd, men
efter någon vecka präglades plu-
tonsatmosfären av vänskap och
förväntan. För kanske första gång-
en sedan inryckningen i oktober,
skulle man få reda på om det där
med att vara sjuktransportman,
som man skrutit om så mycket
hemma på kompaniet, verkligen
var något att lägga ut orden för.

Första tiden handlade det myc-
ket om lägskor och teoriektioner,
vilket föranledde förtjusta fanta-
sier om hur pojkar hemma på
trossen satt och huttrade på sina
traktorflak. Men det ledde också
till praktiska problem eftersom
många av oss satt och nickade till i
tid och otid.

Lyckligtvis övervanns detta gan-
ska fort och sakta men säkert fyl-
des våra hjärnor med ABC, infu-
sion, undersökningsschema, frak-
turer och tusen andra begrepp,
som kom att nötas in under våra
lätta veckors utbildning.

Enligt min mening användes
tiden mycket effektivt och var
ovanligt välplanerad, vilket väl i
vanliga fall inte är det som armén
får speciellt mycket beröm för. Här
varvades teorin direkt med prak-
tisk uppföljning och någon dötid
förekom i stort sett inte. Vidare var
det väldigt skönt att inte ha några
kvällstjänster. Dels för att det skul-
le blivit lite väl mastigt, men kan-
ske främst för att det ingav känslan
av att vara "betrodd" att studera
på egen hand. Därav tror jag det
lästes lika mycket i Krigssjukvård
som det tittades i Fib Aktuellt, och
det är ju inte fy skam!

Det lades förstås stor vikt vid
kroppundersökning och bandage-
läggning. Förvånansvärt snabbt
övervanns tafatheten och den lite
generande känslan av att behöva
"tafsa" på en kille. Snart kunde

Bårbärning på hinderbana var
däremot inte populärt. Det gav ett
bra exempel på hur enormt tungt
och besvärligt det kan vara att
transportera en skadad på bår. Det
var också nyttigt att ligga skade-
markör, för efteråt kände man
sig allmänt omskakad och lite öm.
Hur man då känt sig om man haft
en riktig skada vågar jag knappt
drömma om.

Ett ammunitionsupplag har exploderat. En ammunitionsmän har träffats
av spliter i bröstet. Den skadade (artikel författaren) blir snabbt omhänd-
tagen av sina kamrater.

t o m Syster Annika visa på någon
utan att det viskades råa skämt runt
om i församlingen.

Sårsminkning var kanske en av
de populäraste övningarna där den
ena konstnären efter den andra gav
sig till känna med de mest fruktans-
värda stympningar och annat smas-
kigt. Alla var överens om att det
var en himla tur att man fått göra
och framför allt se detta innan man
konfronterades med dessa blodiga
historier ute på övningarna.

Lagom till våra första utomhus-
övningar slog det om och blev
smällkallt. Trots stelfrusna fingrar
och snö i kalsongerna hördes inte
mycket klagan. Alla tycktes inse
vikten av att kunna ta hand om en
skadad direkt på skadeplatsen.

Bårbärning på hinderbana var
däremot inte populärt. Det gav ett
bra exempel på hur enormt tungt
och besvärligt det kan vara att
transportera en skadad på bår. Det
var också nyttigt att ligga skade-
markör, för efteråt kände man
sig allmänt omskakad och lite öm.
Hur man då känt sig om man haft
en riktig skada vågar jag knappt
drömma om.

Veckorna rullade på och slut-
övningen närmade sig med storm-
steg. Att den skulle vara hård hade
vi fått höra av våra kompanisjuk-
skötare, så det var väl inget man
såg fram emot direkt. Vi fick dess-
utom övningsskott samma morgon
vi skulle ut, och det var ju inte pre-
cis uppmuntrande.

Klockan 10.00 rullade vi i alla
fall ut från kaserngården med våra
cykelbåtar. Förutom våra ryggsäck-
ar hade vi en massa andra prylar
med oss. Därbland en "halvtons"
radio, som vi fått en kvarts utbild-
ning på. Det var lite problema-
tiskt i början men efter hand för-
stod vi att utan radio hade vi varit
ganska handikappade.

Första uppgiften var att försvara
en flygplats, och vi kände alla hur
motivationen sviktade i det noll-
gradiga snöblasket. Två man blev
"skadade" och till slut lyckades vi
ta oss därifrån med våra cykelbå-
tar.

Efter att ha tappat bort oss unge-
fär sjutton gånger kom vi till slut
fram till platsen där vi skulle gå i
förläggning första natten. Visserli-
gen var man trött men alla hade

fått bra rutin på att resa tålet så det gick ganska smidigt. Vi fick en någorlunda vilsam matpaus men sedan började en ganska påfrestande natt, beredd på det värsta. Det var inte så allvarligt men killarna i bilen var rejält uppsminkade och det kändes som sagt var skönt

Morgonen inleddes med sjukväsitation och vädret hade tyvärr inte förbättrats något nämnvärt. Framåt lunchtid fick vi meddelande om en trafikolycka, så det var bara att ge sig iväg, beredd på det värsta. Det var inte så allvarligt men killarna i bilen var rejält uppsminkade och det kändes som sagt var skönt

att ha sett detta innan. Då var det värre för barnen i den lågstadielklass som var på besök just då. Där stod sjuåringarna och var både fascinerade och lite rädda och försökte övertyga varandra att det bara var på lätsas.

Framåt dagen gavs det order för omgruppering och det hade vi förstås väntat på. Nåja, det gick bra och vi klarade även denna dag som avslutades med en explosion i ett ammunitionsförråd. Det var planerat att femton stycken tjejer skulle ha spelat skadade och vi kände oss sorgsna men också lättade när vi

senare hörde att det tyvärr inte gått att genomföra.

Jag ska inte orda så mycket mer om slutövningen nu utan bara tillägga att samtliga så småningom kom hem och att det sällan sovs så djupt på luckan som den kvällen. Resten av veckan gick åt till vård och genomgång, och sedan muckade vi den 4 mars.

Jag vill passa på att tacka de utmärkta befäl som givit oss en väldigt fin utbildning, och nu vet vi att titeln sjuktransportman är något att vara stolt över.

Bidrag till tidningsfonden

Från 1983-03-01 till 09-30

Medlen redovisade i den ordning de inlöst

Rune Morell, Hässleholm	18:-	Assar Kristensson, Lund	25:-
Erik Oldensten, Hässleholm	15:-	Henning Larsson, Täby	25:-
Bengt Ehrenberg, Kristianstad	10:-	Harry Ahlfors, Malmö	15:-
Einar Isendahl, Hässleholm	25:-	Karsten Magnusson, Charlottenberg	25:-
Hildegard Holgersson, Hässleholm	25:-	Helge Chrona, Blentarp	15:-
Knut Olofsson, Helsingborg	15:-	Lennart Hörman, Helsingborg	10:-
C A Lindencrona, Engelholm	25:-	Börje Ellerström, Lund	25:-
John W Jämtfjäll, Hässleholm	25:-	Åke Hernquist, Klintehamn	10:-
Sixten Weiland, Hässleholm	20:-	Curt Johansson, Boden	25:-
Bertil Hallberg, Malmö	25:-	Wilhelm Brock, Lund	15:-
Lennart Jönsson, Ystad	25:-	Lennart Svensson, Solna	25:-
Lars Fahlman, Helsingborg	25:-	Gert Andersson, Örsundsbron	10:-
Alde Persson, Hässleholm	10:-	Stefan Lundgren, Lund	55:-
Torsten Nilsson, Oxie	25:-	Gustaf Lindvall, Kristianstad	25:-
Allan Nilsson, Hässleholm	15:-	C A Holst, Kristianstad	10:-
Ove Söderqvist, Kristianstad	15:-	Ragnar Nilsson, Hässleholm	10:-
Ragnar Söderberg, Hässleholm	50:-	Nils Posse, Lidingö	25:-
Arne Mårtensson, Svedala	10:-	Stig Stenfeldt, Hallsberg	10:-
Bertil Jönsson, Örkelljunga	15:-	Rolf Malmby, Solna	25:-
Per O Nehler, Tyringe	25:-	Ivar Petri, Båstad	25:-
Lars Olsson, Oskarshamn	60:-	Olle Ljung-Persson, Fjälkinge	30:-

SOLDATHEMMET

DITT ANDRA HEM

Servering/kiosk, samlingsal, klubbrom, studieväsning, bordtennis, biljardrum och fotolab.

Kom — Trivs

Och känn Dig hemma

Telefon 0451/109 01

Sixten Kåbjer, Hässleholm	20:-	Tryggve Ahlgren, Gävle	25:-
Manfred Hedin, Vellinge	25:-	Sture Olsson, Hässleholm	15:-
Leif Bergvall, Bankeryd	10:-	Thore Torstensson, Trelleborg	25:-
Stig Hoörgren, Malmö	15:-	Eric H Jönsson, Hässleholm	10:-
Einar Tannfelt, Almhult	15:-	Ivar Lundström, Hässleholm	10:-
Ove Skogh, Hallstahammar	75:-	Eric Nilsson, Klägerup	25:-
Carl Hamilton, Härnösand	15:-	Björn Sjöstrand, Hässleholm	10:-
Ragnar Stenbäck, Vaxjö	10:-	Alvar B Medin, Malmö	25:-
Gunnar Hanell, Bjäresjö	25:-	Gustav Almstig, Malmö	20:-
Alfons Schneider, Kristianstad	10:-	Ingvar Larsson, Ransta	10:-
Thor Lennström, Örebro	10:-	Alvar Håkansson, Hässleholm	25:-
Ulf Grahn, Staffanstorp	5:-	Torsten Lundius, Lund	25:-
Nils Bengtsson, Malmö	25:-	Gunnar Palm, Svalöv	25:-
Peter Rudbäck, Stockholm	25:-	Sven Alm, Stockholm	25:-
Selvin Alm, Malmö	10:-	Malte Olsson, Hässleholm	10:-
Stig Ståhl, Torslanda	75:-	Arne Nordlind, Kristianstad	20:-
Erne Ohlsson, Hässleholm	20:-	Jan Palmstierna, Köpenhamn	25:-
Sture Björk, Odåkra	50:-	Erik Wilhelmsson, Täfteå	25:-
Claes Florén, Nyhamnsläge	25:-	Ulf Järnhäll, Malmö	25:-
Lennart Franzén, Vetlanda	25:-	Karl Erik Persson, Hässleholm	20:-
B W Cedergren, Malmö	20:-	Sven Pålsson, Hässleholm	15:-
John Erngård, Växjö	25:-	Erik Larsson, Anderslöv	15:-
Birger Brunby, Höllviksnäs	25:-	Sigfrid Granbom, Åtvidaberg	75:-
Sven Rosqvist, Sjöbo	25:-	Orjan Bager-Sjögren, Bromma	20:-
Arne Larsson, Hässleholm	15:-	Ida Areskog, Broby	15:-
Per Jönsson, Hässleholm	25:-	Thommy Henriksson, Lund	10:-
Göte Malmqvist, Vinslöv	10:-	Sven Bengtsson, Almhult	10:-
Gunnar Ask, Lund	10:-	Bengt Eliasson, Stockholm	25:-
John Rosberg, Klippan	20:-	Carl-Johan Reventberg, Vittsjö	10:-
Stig Cederberg, Hässleholm	25:-	Gunnar Segerholm, Hässleholm	25:-
Thorsten Petersson, Hässleholm	10:-	Berne Knutsson, Kvidinge	10:-
Hans Kjellgren, Stockholm	25:-	Lars Bouveng, Lidingö	25:-
Mikael Lindén, Hässleholm	10:-	Carl Linell, Hässleholm	25:-

FYNDPLATSEN FÖR GODA INKÖP

OTROLIG SORTERING
Låga priser — Låga priser

Kyl och frysar m.m. Tvätt- och Diskmaskiner
Verktyg och Maskiner

AB Hässleholms Järn & Maskinhandel

N. Industrigatan 1 - 281 00 HÄSSLEHOLM
Tel. 0451/143 10

Paulssons Cykelaffär

Finjagatan 8

REKOMMENDAS

Utför alla slag av reparationer på cyklar,
mopeder och gräsklippare.

CYKELFÖRSÄLJNING

Telefon 0451/114 71

E A Wall, Huskvarna	75:-	Harald Arvidsson, Linköping	15:-
Magnus Gripmark, Karlskrona	25:-	Åke Petersson, Malmö	20:-
Rolf Wide, Bromma	15:-	Tyke Svennemark, Stockholm	50:-
Sven Vannerberg, Hässleholm	20:-	Leif Olsson, Hässleholm	10:-
Lars-Eric Larsson, Malmö	25:-	Sven Nissmo, Axvall	25:-
Sture Nilsson, Karlstad	20:-	Göran Olsson, Harestad	5:-
Håkan Lindén, Hässleholm	15:-	Hans Hansson, Malmö	5:-
Anders Svärd, Norrahammar	25:-	Per Ström, Hässleholm	25:-
Lars Nordmark, Skövde	20:-	Mikael Dahlgren, Lund	5:-
P-O Mejling, Bjärnum	10:-	Torsten Wilhelmsson, Bjärred	25:-
Egon Leifbert, Lund	10:-	Leif Pettersson, Rockneby	15:-
Ulf Kalling, Tomelilla	30:-	Sten Zackrisson, Skara	10:-
Kjell Lundström, Skövde	10:-	B Thomasson, Kristianstad	200:-
Leif Thörnqvist, Bjuv	10:-	Bertil Nivard, Hässleholm	15:-
Lennart Rawenius, Hässleholm	30:-	Rune Glimenius, Handen	25:-
Per Evald Gertell, Hässleholm	10:-	Per Manell, Uppsala	100:-
Ulf Persson, Arlöv	15:-	Astrid Nilsson, Osby	15:-
Bo Lundh, Hässleholm	25:-	Christer Malm, Lomma	25:-
Sigurd H Lindstedt, Fjälkinge	25:-	Göte Liljegravn, Växjö	25:-
Elisabeth Gustafsson, Helsingborg	20:-	Helge Chrona, Blentarp	40:-
Hjalmar Bohlin, Sundsvall	25:-	Stig Olsson, Hörby	25:-
Tore Holmerup, Malmö	25:-	Arne Axrup, Furulund	25:-
Thomas Karlsson, Perstorp	25:-	Olle Larsson, Malmö	10:-
Arvid Jönsson, Hässleholm	20:-	Göran Wetterlund, Hässleholm	25:-
Erik Tenfält, Halmstad	10:-	Anders Nicander, Bromölla	15:-
E Höier Harksen, Göteborg	50:-		
Harald Nilsson, Hässleholm	10:-		
Tage Rangrost, Hässleholm	25:-		
Birger Jörmeng, Hässleholm	20:-		
Torsten Gustafsson, Ljungby	25:-		
Erland Ek, Hässleholm	10:-		
Börje Högstedt, Malmö	10:-		
P Å Hallberg, Hörby	50:-		

S:a kronor 3 838:00

Bestyrks:
Yngve Löfgren
Kassör

Styrelsen framför sitt tack för bidragen.

**DET ENKLA SÄTTET
ATT FÅ FRAM EN TRYCKSAK
SNABBT OCH BILLIGT**

RING 0451-142 00

Foto med Bengt Johansson
Här är texten på Norra Skåne Öppet.
Norra Skåne Öppet har de senaste
och personliga nyheterna som bekräftar
Du vill låta alla veta om trycksaken?
Först, och viktigast, i ditt uttryck
eller i ditt. På i alla fall 96.
Vi kan i de klara distributionen, som vi vill!

Norra Skåne trycker med en högprestanda

Norra Skåne Öppet, Box 113, 241 01 Håstadsby, Telefon 0451-142 00, Telefax 0451-113 01

Idrottskrönika

(Kapten Yngve Löfgren)

Chefs för armén prov (CA prov)

Som en nyhet för årets soldatprov kan nämnas att för första gången får alla anställda vid regementet delta i provet, alltså även civilanställda. Civilanställd personal dock ej stridsskjutning. Provet utgörs av fotmarsch tre mil på mindre än sju timmar under linjeorientering med stridsskjutning. Fotmarschen kan bytas ut mot cykling 70 km, alternativt 100 km.

MID fälttävlan

Tävlingen ägde rum vid F 17 i Kallinge. T 4 ställde upp med tio man. Bäst lyckades chefen för idrottsavdelningen, kaptenen Claes Lindkvist, som tog en meriterande tredjeplacering i klass H 35.

MID vpltävlan

Denna tävling vann T 4 i fjol, men i år var konkurrensen hårdare, dock placerade sig vpl Jönna som trea i terränglöpningsdelen.

MID-arrangemang

T 4 svarade för arrangemanget av MID banskjutning kpist samt fältskjutning pistol. Skjutledare kpist var Tommy Johansson och för fältskjutningen, eldsjäl i pistolskyttesammanhang, I G T Persson. För sekretariatet svarade C-G

Segrande laget - 3. kompaniet - vid kompanistafetten vid Regementets Dag går i mål.

Åberg med den äran. Båda tävlingarna fungerade perfekt, varför T 4 fick mycket god kritik av de deltagande skyttarna.

RegM terränglöpning

I denna som vanligt alltid lika spännande tävling, där kompanicheferna kan ses vandra av och an vid målfällan och hoppas på seger för

det egna kompaniet. Mest glada leenden kunde chefen för 2. kompaniet och chefen för 1. kompaniet visa upp, då det visade sig att vpl Jönna, 2. kompaniet vann individuellt medan 1. kompaniet segrade i lagtävlingen.

RegM fotboll

Denna eftertraktade seger hemfördes i år av 5. kompaniet. Ett befälslag placerade sig som tvåa, efter bitvis ha presterat bra spel.

Kompanistafett

Regementets Dag gick den så populära kompanistafetten av stapeln. Duellerna var många och smått dramatiska. Segrade gjorde 3. kompaniet, efter det att ledande 5. kompaniet störtat omkull vid sista hindret. "Vilken dramatik!" för att låna en mening från en känd radio- och TV-kommentator.

Överste Adolf Johanssons vpr

Bestämmelserna för detta pris har inför detta årets tävling omarbetats med hänsyn till den nya befälsordningen och omfattar numera tre klasser. Segrare i yngsta klassen, under 30 år, blev Lennart Bengtsson med Stefan Bengtsson som

Vpl Jönna som blev trea i MID vpltävlan i terränglöpning och som vann RegM i terränglöpning för vpl. Här ses han som nr 55.

tvåa. I mellanklassen, 30-39 år, segrade, i idrottskretsar inte helt okända, C-G Åberg med Ulf Roos som tvåa. Segrade i äldsta klassen, 40-49 år - gjorde Olthan Nilsson och andraplacingen gick till chefen för grundutbildningsbataljonen, Ragnar Söderberg.

Långdistanslopp

Regementet har ett flertal löpare som springer i de alltmer populära långdistansloppen. Flitigast att delta är Sonny Månsson och Karl-Erik Klevheim. I Hässleholmsloppet deltog också "still going strong" Rolf Göthenqvist tillsammans med sina OK-elever, d v s blivande yrkesofficerare.

Reservofficersmästerskap kpist på hemortens banor

Som vanligt, frestas man säga, så har T 4 reservofficerare visat att de kan hantera en kpist bättre än de flesta. Bäst placerade sig RO/Kn Tore Holmerup som kom tvåa på 285 poäng av 300 möjliga. RO/Lt Per Olanders kom på 26. plats och RO/Kn Philip Kjellin (76) på 58. plats. 120 skyttar från hela landet deltog. I lagtävling mellan regementslag placerade de sig som fyra. Vackert! Holmerup och Olanders deltog också i lokalavdelningslaget som Skåne vann. I MID S skytte deltog även Holmerup. Placering 23. i skolskjutning och 19. i fältskjutning. Grattis!

Pistolsskytte

Hässleholms pistolsskytteklubb/T 4 pistolsskyttesektion är en klubb i livlig verksamhet. Detta trots att klubben saknar egen modern skjutbana med avskilda skjutplatser och tavelautomatik, som de flesta av pistolsskytteklubbarna i länet nu har. Som väl är får klubben disponera T 4 korthållsbana på fritid och P 2 fältskytteterräng samt Tyringe pistolsskytteklubbs bana och terräng vid större tävlingar. Men egen klubblokal med luftpistolbana det har de, tack och lov.

Dåvarande chefen för grundutbildningsbataljonen, överstelöjtnanten Ragnar Söderberg - fr o m 1983-10-01 överste och chef för T 1 i Linköping - pustar ut efter andraplacingen i årets tävling om överste Adolf Johnssons vpr.

Förutom luftpistolsskytte, företrädesvis under vinterhalvåret, deltar klubbens medlemmar i av Kristianstads m fl läns pistolsskyttekretsar anordnade tävlingar med i regel goda resultat och ibland mycket bra. Klubben ordnar också fält- och banskjutningar samt märkestävlingar i egen regi, där bl a månads- och cup-tävlingar samt duell-tävlingar samlat många deltagare. Åven veterantävlingar hålls två

gångar om året. Pistolsskjutning för handikappade sker varannan vecka, med ordföranden Anders Bratt som ledare.

Klubben har också ungdomsverksamhet på gång. Omkring 14 ungdomar tränar regelbundet luftpistol, skol- och fältskjutning med klubbens vapen. Tränare för dessa har främst varit Anders Bratt, Gert Hallqvist, Torsten Persson och Sune Persson. Resultatet av god

Magnus Bratt

träningsflit har visat sig speciellt hos två av ungdomarna, nämligen Magnus Bratt och Roger Hallqvist, vars resultat 1982-1983 varit av mycket hög klass.

Här kommer ett utdrag:

MAGNUS BRATTs prestationer: Riksfinal 80-iaden, Avesta, 1. placering. Allsvenska juniorserien luftpistol hemma 2. placering, DM luftpistol i Ystad 3. placering och Kretsstämskap Ungdom ban-

Roger Hallqvist

skjutning 4. placering. Dessutom är han uttagen till Internationella luftpistolstävlingar i Helsingfors 1983-12-10 m fl tävlingar.

ROGER HALLOVIST är något av specialist på fältskytte. Eller vad sägs om följande resultat i klass I. Vunnit samtliga sju kretsfältskjutningar. Bäste poänglockare på träningsfältskjutningar mellan Tyringe, Sösdala, Vinslöv och Hässleholm. I klubbmästerskap fältskjutning blev det en andraplacing. Det är inga lättvunna segrar, eftersom konkurrensen är stenhård.

Vi gratulerar ungdomarna till framgångarna.

För övrigt kan nämnas att klubben har haft fyra seniorlag i allsvenska pistolserien, tre av lagen har vunnit sina serier och det fjärde blev bronsmedaljör.

Regelbunden motion

En som regelbundet motionerar är RO/Kn vid T 4, kommunalrådet i Hässleholm, Arvid Jönsson. Redan under gymnasietiden i början av 1940-talet blev hans lag Skånska skolmästare och under tiden vid universitetet i Uppsala blev det fortsatt orientering och löpning. Tillsammans med riksdagsmannen Lennart Blad och förrådsförvaltaren Yngve Wahlman har han nyligen för tredje gången tävlat i Budkavleorientering och i övrigt orienterar de i H 56. Terränglöpning varierande sträckor ingår även i motionsprogrammet två eller tre gånger veckan. Sådan motion underlättar säkerligen det dagliga arbetet.

Allmänt

Det är numera inte bara regementena som har terränglöpningsbanor, utan Hässleholms kommun har genom att anlägga terränglöpningsbanor både i södra och norra

Arvid Jönsson

delen av Hässleholm samt cykelstigar, aktivt gjort sitt för att alla i Hässleholm skall ha möjlighet att motionera eller tävla om de så önskar.

GYNNA TIDNINGENS ANNONSÖRER

BLIV MEDLEM I
T 4 KAMRATFÖRENING

Verumsgården – en kort historik

(Löjtnant Werner Nilsson)

Verumsgården, som sedan 1980 inrymmer regementets museum, har under årens lopp stått med många benämningar. Skulle vi idag nämna namnen Mejarps torp, Snurpetorpet, Snörpatorpet eller Snurpet skulle nog inte många veta vad det var. Kanske finns det några äldre Vittsjö- och Verumspor som känner igen något eller några av namnen.

Verumsgården är vid jämförelse ganska lik torpen här i Göingebygden vad gäller format, byggstil och interiör. Saknas något i exteriören så skulle det vara den eller de så typiska verandorna, som finns här och var i bygden.

Mitt intresse för Verumsgårdens ursprung väcktes för några år sedan, då jag av en ren tillfällighet fick nöjet att delta i en av Vittsjö hembygdsförenings sammankomster, där de bland annat forskar i forna tiders levnadssätt och arbetsvillkor samt prövar på, att på alla sätt levandegöra sin hembygd. Genom föreningens ordförande fick jag reda på var Verumsgården en gång legat.

Det var inte så enkelt att med en gång köra till ort och ställe, utan det dröjde till förra sommaren då min maka och jag dristade oss ut i de Göingska tassemarkerna. Efter förfrågan hos de som för tillfället är markägare – Sture och Eivor Juhlin, Mejarp – var det fritt fram.

Efter en stunds körning kom vi så småningom till "Snurpet". Efter noggranna mätningar av grundens längd och bredd konstaterades det att Verumsgården legat

där. En stor gran innanför grunden vittnade om att den hade haft cirka 40 år på sig att växa sig stor och stolt. Innanför grunden hittades en lucka till en bakugn.

Luckan förvaras nu i regementsmuseet i Verumsgården. Inte långt från grunden låg stallbyggnaden eller rättare sagt ruinerna av den. De kraftiga grästensväggarna fanns dock kvar. Enligt uppgift hade gården haft cirka 30 kreatur och en areal av cirka 40 hektar. På åkrarna var nu planterat gran.

Vad har detta boningshus, som sannolikt ändrats under tidernas lopp för historia? Agandeskiften har gjorts under de nära 300 år som förflutit. I 1699 års mantalslängd nämns en man vid namn Pål Sörensson som gårdsman i Mejarp nr 2 (Snurpet eller Snörpatorpet).

Anledningen till att denne Pål Sörensson särskilt ihågkommit torde vara att han kallades för "Den kloke Pål i Snurpetorpet". Han var en av de läkekunniga allmogemän, som under gången tid verkade här och var i bygderna. Man vet att Pål Sörensson så sent som år 1707 verkade på Snurpet. Något exakt årtal efter 1707 kan med säkerhet ej fastställas.

En källa säger att under en tid fram till och med 1800 var gården rotegård och hade under en tid bebotts av en kapten, regementskvartermästare?, vilket kan sättas i samband med tiden som rotegård.

Fram till 1849 beboddes gården av en man vid namn Ola Persson, omkring 1850 av Måns Jakobsson, omkring 1874 av Martin Månsson, som var son till Måns Jakobsson. Månsson utvandrade sedermera till Amerika, men det omtalas att hans hustru med tre barn blev kvar på gården. Under tiden 1899 – c:a 1928 beboddes gården av inte mindre än åtta olika personer. En vid namn Ola Persson, en Olof Olsson I, en Olof Olsson II (var dessutom häst- och trävaruhandlare), vidare Sture Månsson, Lars Blixt, slaktare Duvander, Bernt Holmer och skollärare Karlsson, som var en rekorderlig karl, som tog itu med gårdens förfall efter alla de olika innehavarna. 1900–1928 sjömannen Anton Se-

verin Johansson, 1928–1929 lantbrevbärare Heullin och 1929–1943 Teoder Olsson (1876–1966). Teoder Olsson var alltså den som sålde gården till T 4. Teoder Olssons son, Einar Olsson, berättade att varken han eller hans far hade bott i gården, som stått obebodd sedan 1934.

I tidningen Snapphanens första nummer 1943 står det bland annat att läsa, att dåvarande kyrkchefen, översten Knut Hagberg, åtföljd av kapten Eckerbom, depåassistenten Manfred och tyghantverkaren Johansson gjorde en första inspektion av byggnaden och fann att den verkade vara i god kondition. Några veckor senare fanns byggnaden i särmonterat skick vid T 4. Efter det att byggnaden var uppsatt på sin nuvarande plats, fick den namnet Fritidsgården, och användes som sådan under 1940-talet.

I november förra året gjorde min maka och jag ånyo ett besök på det gamla "Snurpet", då i sällskap med överste Knut Hagberg, överstelöjtnant Arne Peterson och fanjunkaren Hans-Olof Jönsson samt tidigare markägaren Einar Olsson med maka och nuvarande markägaren Juhlin.

Överste Hagberg kunde med sitt goda minne snart försätta oss 40 år tillbaka i tiden och det var inte att ta miste på att överste Hagberg kände för den gamla gården.

Fr v ses överste Knut Hagberg, löjtnant Werner Nilsson och överstelöjtnant Arne Peterson betrakta resterna av grunden till Verumsgården i samband med besöket i november 1982. I bakgrunden ses resterna av stallbyggnaden.

Jag har här försökt att ge en bild av en gammal Göingegård, vars historia varit ganska skiftande. Innehavarnas sorg och glädje har inte kunnat beskrivas, men känslan för att bevara den för framtiden är levande och stark. Det är min förhoppning och säkert många andras

också, såväl äldre som yngre, att Verumsgården skall få följa med T 4 i samband med samförläggningen med P 2 år 1986. Det vore oansvarigt att låta denna byggnad stå kvar och ej kunna fylla sin uppgift som bevarare av regementets kultur rent musealt.

FRUKT ÄR HÄLSA!

ENOK OHLSSON

Tredje Avenyen 27

Telefon 0451/112 39

Årtidens blommor och grönsaker

Så enkelt och bekvämt är det med SparbanksGiro!

Nu kan du betala alla räkningar hemma
– både postgiro och bankgiro

Sparbanken Göinge

FÖRSVARSSUPPLYSNING

(Överstelöjtnant Erik Oldensten)

Frighet och fred

Biskop Martin Lönnebo i Linköping säger i ett debattinlägg: "Jag säger alltså i klartext - och frimodigt. Svenska folket bör försvara sin frighet. Det sker bäst genom att vi gemensamt arbetar för en ömsesidig och kontrollerad nedrustning av kärnvapen, mot vilka vi inte har något egentligt försvar, för större rättvisa i världen, i fredsfostran till större kärlek till livet, i aktiv diplomati och med ett bra väpnat neutralitetsförsvar byggt på folkets vilja att försvara sitt land.

Att försvara sitt land är en plikt. Alla folks frighet, hela världens fred".

Påven underströk under sitt andra besök i Polen 1983 att "bara den stat som garanterar nationen dess frighet kan vara en suverän stat".

Fredsörelserna får aldrig låta sig dras in i supermaktens spel. Det är nödvändigt att inte blott kräva nedrustning i både öst och väst, utan att även aktivt försöka påverka östpolitiken. Det kan ske genom kontakter med oliktankande i öst, genom spridning av freds-material där, genom kraftfull ställningstagande för mänskliga rättigheter, genom protester mot sovjetiska rustningar och militära aktioner m m. Det faktum att fredsörelser i stort sett bara är tilltända i västliga demokratier där beslut även i säkerhetspolitiska frågor vanligen är öppna och påverkbara, får inte innebära att man blundar för vad som sker i öst. Ensidig nedrustning eller undfallenhet kan leda till katastrof. Münchenöverenskommelsen 1938 ledde inte till "peace in our time" utan blev början till ett världskrig. En förhållandevis liten grupp av stormaktspolitiker, säkerhetspolitiska experter, toppmilitärer och vapenfabrikanter kontrollerar vad som brukar kallas det militär-industriella komplexet. Detta finns i både öst och väst och är vår tids onda genius och största maktfaktor.

Fredsörelsen måste ha ett större perspektiv. Inte bara vara en anti-kärnvapenrörelse utan en anti-krigsrörelse. Den måste angripa krigets rötter, blockbildningens ursprung, förstå och bekämpa den militarisering av världen, där alla länders vapen ingår i samma människofientliga civilisation.

En radikal omläggning av krigsindustrin till människovärdiga ändamål måste vara målet.

Är vi på väg mot ett globalt självmord? Christa Wolf skriver: "En civilisation som varit istånd att planera sin egen undergång, en sådan civilisation är sjuk, förmodligen sinnessjuk, kanske till och med dödsjuk".

"Kommer de överlevande i ett kärnvapenkrig att avundas de döda?" frågar Herman Kahn i sina tankar om det otänkbara. Aldrig har någon för mänskligheten mera skrämmande och mera förödmande fråga formulerats.

Den största faran i dessa sammanhang är att onyanserad information kan leda till ångest, apati och uppgivenhet. Information måste genomsyras av en optimistisk grundsyn - det finns något vi kan göra för att förhindra katastrofen.

I ett tal i Göteborg framhöll försvarsminister Anders Thunborg att "fredsörelserna speglar en genuin och helt berättigad oro hos en bred folklig opinion". Men han efterlyste samtidigt respekt för att olika människor kan välja olika metoder för fredsarbetet. "Det får inte finnas något motsatsförhållande mellan vår försvarspolitik och vår fredsolitik" sade han. "Båda är omistliga delar av vår säkerhetspolitik".

Terror-balansen bygger på insikten att ett kärnvapenkrig inte skulle kvarlämna någon besegrad - ej heller någon segrare. Mekanismer i denna fruktans balans har fungerat hittills. Kommer den att göra det allt framgent?

Praktiskt taget alla människor önskar fred. Fredsörelsen måste

förstå att en nedrustning som inte bevarar balansen mellan öst och väst i själva verket kan öka krigsrisken och att också de som tror att det fortfarande behövs ett försvar är lika mycket för fred som fredsaktivisterna.

Jorden har blivit en planet i kris. Längre handlade vi aningslöst. De senaste decennierna har emellertid givit oss en ny medvetenhet om de hot vi själva skapat mot vårt hem i rymden. Vi fingrar på det totala ödeläggelsevapnet. "Det finns bara en väg bort från stupet", säger författaren och en av jordens stora vänner Rolf Edberg, "att upphäva kriget som institution".

Överstelöjtnanten Erik Oldensten har 1983-10-01 avgått med ålderspension (60 år). Redaktören ber att få tacka för alla bidrag till tidningen Snapphanen i ämnet Försvarssupplysning under de år Erik Oldensten varit upplysningschef vid regementet.

Redaktören hälsar den nye upplysningschefen, överstelöjtnanten Torsten Hansén välkommen som medarbetare i tidningen fr o m nästa nummer.

HÄNT VID T 4

(Redaktören)

MARS

Den 7.-10. genomförde grundutbildningsbataljonen sin första bataljonsövning i trakten av Vitsjö och Vinslöv.

Enheter ur I 11/Fo 16/18, P 6/Fo 14, P 2, A 3 och F 5 deltog i övningen.

Den 14. besöktes regementet av en delegation ur Statens personalvårdsnämnd. Efter regementschefens orientering om regementet hade nämndens ledamöter samtliga med representanter för personalorganisationerna och de värnpliktiga.

Den 28.-31. genomförde grundutbildningsbataljonen sin andra bataljonsövning i trakten av Ljungbyhed och Klippan.

Enheter ur I 12/Fo 17, P 6/Fo 14, P 2, A 3 och F 5 deltog i övningen.

APRIL

Den 19.-23. genomförde grundutbildningsbataljonen sin tredje bataljonsövning inom området Knislinge - Kristianstad - Everöd. Enheter ur I 11/Fo 16/18, P 6/Fo 14, P 2, A 3 och F 5 deltog i övningen.

Bataljonsövningen avslutades den 23. med en jägarövning, som avslutades den 26.

Den 25. var det inryckning till krigsforbandsövning för befäl krigsplacerade vid den brigadunderhållsbataljon tillhörande I 16/Fo 31, i vilken huvuddelen av 1982/83 års årsklass efter utryckningen i maj skall krigsplaceras. Den inkallade personalen tillsammans med årsklassens huvuddel genomförde sedan fram till den 20. maj något som kallas Grundläggande krigsforbandsövning (GKO).

Regementschefen sittande framför. Främste soldat vid kompani årsklass 1982/83. Fr v ses Hans Belfrage, Urban Fläring, Håkan Eriksson, Kjell Johansson, Per Andersson och Jan Gustavsson.

Den 28.-29. deltog c:a 75 reservofficerare tillhörande regementet i särskild utbildning/information vid regementet.

MAJ

Den 3. genomfördes regional fortbildning för besiktningsmän motocyklar i Kristianstads och Blekinge län.

Den 7. ägde Regementets Dag rum. Dagen gynnades av bra väder, vilket säkert bidrog till den stora anslutningen. Programmet på kaserngården genomfördes på ett mycket förtjänstfullt sätt, så ock de kompanivisa övningar. Dagen var med andra ord mycket lyckad.

Den 15.-19. ägde Vårövning 83 rum i trakten av Kosta. Övningen var den sista för årsklass 1982/83. I övningen deltog förutom T 4, enheter ur I 11/Fo 16/18, I 12/Fo 17, P 2, A 6 och Ing 2. Övningsledare var chefen för I 12/Fo 17.

JUNI

Den 6. var det inryckning av första omgången ingående i årsklass 1983/84. Sammanlagt 110 kompanibefäls- (KB), plutonsbefäls- (PB) och bevaknings/depåvärnpliktiga (H) ryckte in för sin första tjänstgöring. De KB-värnpliktiga skall genomföra 15 månaders grundutbildning, de PB-värnpliktiga 12 månaders grundutbildning och de H-värnpliktiga 10 månaders grundutbildning.

Samma dag var det inryckning för c:a 100 befäl som skall genomföra Särskild övning för befäl (SÖB). Befälen är krigsplacerade

etappsjukhuskompani (fältsjukhus). De återstående omgångarna har inryckning den 12. respektive 19. Uttryckning den 1 oktober. I krigsförbandsövningen deltar ca 280 personer, varav 80 kvinnor (sjuksköterskor i olika nivåer m fl).

Den 6.-8. genomfördes en regionaliserad kurs för läkare och tandläkare ur militärområdets armeförband, vilka genomför krigsförbandsövning i september.

Den årliga återkommande högvakten vid Stockholms och Drottningholms slott genomfördes den 13.-14. och 15.-16.

Mera härom i särskild artikel.

Den 28. besökte tränginspektören regementet och besökte därvid KFO etappsjukhuskompani. I samband med lunchen avtackade han avgående regementschefen och överrättade en gåva.

Tränginspektören, översten av 1. graden Curt Sjöo och avgående regementschefen, översten Rune Morell.

MOTORSÅGAR PROFFS EL. HOBBY

Rätt såg för varje behov

En slitvarg i skogen

CS-400EVL Patenterad avvibrering. Elektronisk tändning och automatisk kedjemörjning. Motor på 2,2 hk, slagvolym på 40,2 cc. Vikt 5,8 kg.

Vi hjälper Er välja bland 20-talet olika modeller.

Även ett antal beg. GARANTIRENOVERADE SÅGAR
Skyddskläder – Skogstillbehör

Våra vanliga öppettider: Vardagar 7.30–17.30. Lördagar 10.00–12.00

Hässleholms Såg- o Motorservice AB

OBS! Nya adressen: Majorsgatan 13, HÄSSLEHOLM
Telefon 0451-110 09

Hässle Ljud - Bild

Frykholmsholmsgatan 6, HÄSSLEHOLM
Telefon 0451-804 00

Vi har ringar som passa' –

både flickans fingrar,
och krigar's kassa
– BREDA FÖRLOVNINGSRINGAR –

Stororget med egen verkstad
0451-108 93

40 modeller
att välja på

VÄLKOMNA!

Stororget
Telefon 0451/108 93

AHLQUIST-optik

GLASÖGON KONTAKTLINSER

Rolf Hedlund

Leg. optiker

Nytorget, Hässleholm
Telefon 0451/157 77

A-B SVELAST

Koncernkontor Stockholm 08-14 02 00

23 trafikkontor i landet. 61 ombud från Tralleberg i söder till Kiruna i norr.
Sju dotter- och intressebolag inom koncernen

Norströms Åkeri AB
– inrikes landtransporter, främst inom Mälardalsregionen.

Scandinavian Ferry Lines (intressebolag) – färjetrafik (bil- och passagerarfärja, bärplansbåtar och katamaraner) i Öresund mellan Sverige och Danmark.

Hillerström-Freys Transport och Spedition AB - Spedition för flyg- sjö- och landtransporter samt lagerrörelse.

AB Resmatservice (intressebolag) – hantering av tung utrustning och teknik för avancerade montageflyt (upp till 2 400 ton).

Freys Express AB – bohags-, kontors- och industriflyttningar, in- och utrikes, vissa specialtransporter samt lagerrörelse.

TT-SAGA-Line (intressebolag) – färjetrafik (bil- och passagerarfärjor) mellan Sverige och Tyskland.

Svelast Landtransport A/S Köpenhamn

Trafikkontor i södra Sverige
Helsingborg 042-13 93 40
Hässleholm (ombud) 0451-112 34
Kalmar 0480-224 60
Kristianstad 044-12 63 30
Malmö 040-10 09 60
Växjö 0470-121 77, 112 02

Kontor dessutom i:
Borås, Göteborg, Halmstad,
Jönköping, Linköping,
Norrköping, Nås, Skövde,
Stockholm, Sundsvall, Söder-
tälje, Uppsala, Värnamo,
Västerås, Örebro.

Vi tillhör världens
största kedja av
sportbutiker

INTERSPORT
Hässleholm

Röinge-gatan 5. Telefon 0451-101 25

Gör som så många andra – Gå till

GATUKÖKET

Svante Larsson - Viaduktsgatan 19 - Hässleholm

Ring gärna och beställ! Telefon 0451/832 66